

LEGISLATIVNÍ PRAVIDLA VLÁDY

schválená usnesením vlády ze dne 19. března 1998 č. 188 a změněná usnesením vlády ze dne 21. srpna 1998 č. 534, usnesením vlády ze dne 28. června 1999 č. 660, usnesením vlády ze dne 14. června 2000 č. 596, usnesením vlády ze dne 18. prosince 2000 č. 1298, usnesením vlády ze dne 19. června 2002 č. 640, usnesením vlády ze dne 26. května 2004 č. 506, usnesením vlády ze dne 3. listopadu 2004 č. 1072, usnesením vlády ze dne 12. října 2005 č. 1304, usnesením vlády ze dne 18. července 2007 č. 816 a usnesením vlády ze dne 11. ledna 2010 č. 36

ÚPLNÉ ZNĚNÍ

ČÁST PRVNÍ ÚVODNÍ USTANOVENÍ

Čl. 1

Předmět úpravy

(1) Vláda jako vrcholný orgán moci výkonné řídí činnost ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy a odpovídá za úroveň jí schvalovaných návrhů zákonů, návrhů zákonných opatření Senátu a nařízení vlády. Ministři a vedoucí jiných ústředních orgánů státní správy odpovídají vládě za úroveň a včasnou přípravu jimi schvalovaných vyhlášek. Na legislativním procesu se podílí Legislativní rada vlády (dále jen „Legislativní rada“) jako poradní orgán vlády a pracovní komise Legislativní rady (dále jen „pracovní komise“).

(2) Účelem legislativních pravidel vlády (dále jen „legislativní pravidla“) je sjednotit postup ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy při přípravě právních předpisů a přispět ke zvýšení úrovně tvorby právního řádu.

(3) Legislativní pravidla upravují

- a) postup ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy při tvorbě a projednání připravovaných právních předpisů,
- b) zrušeno
- c) požadavky týkající se obsahu a formy připravovaných právních předpisů.

Čl. 2

Obecné požadavky na tvorbu právních předpisů

(1) Přípravě každého právního předpisu musí předcházet podrobná analýza právního a skutkového stavu. Její součástí je i zhodnocení nezbytnosti změny právního stavu, a nejsou-li určité vztahy právním předpisem dosud upraveny, zhodnocení nezbytnosti rozšíření právní regulace i na tyto vztahy, včetně zhodnocení dopadů předpokládané změny právního stavu nebo dopadů právní regulace, která má být rozšířena na právní vztahy dosud právem neupravené; při tomto hodnocení

se postupuje podle Obecných zásad pro hodnocení dopadů regulace (dále jen „obecné zásady“)¹⁾.

- (2) Při přípravě právního předpisu je třeba dbát, aby právní předpis byl
- a) v souladu s právními předpisy vyšší právní síly a s nálezy Ústavního soudu a stal se organickou součástí celého právního řádu,
  - b) v souladu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána,
  - c) v souladu s právem Evropské unie,
  - d) koncipován přehledně a formulován jednoznačně, srozumitelně, jazykově a stylisticky bezvadně.

(3) Při implementaci práva Evropské unie nutno postupovat rovněž podle Metodických pokynů pro zajišťování prací při plnění legislativních závazků vyplývajících z členství České republiky v Evropské unii (dále jen „metodické pokyny“).

(4) Za řádnou přípravu právního předpisu, včetně plnění závazků vyplývajících pro Českou republiku z jejího členství v Evropské unii, odpovídá orgán, který jej vypracoval.

(5) Návrhy právních předpisů, včetně věcných záměrů zákonů, zařazené v elektronické knihovně Úřadu vlády (dále jen „elektronická knihovna“), se zveřejňují způsobem umožňujícím dálkový přístup v Knihovně připravované legislativy Úřadu vlády (<http://eklep.vlada.cz>) (dále jen „Knihovna připravované legislativy“).

(6) Návrh právního předpisu musí být shodný v listinné i elektronické podobě. V případě rozporu listinné a elektronické podoby má přednost elektronická podoba návrhu právního předpisu, zařazená do elektronické knihovny.

Čl. 2a

Při přípravě návrhu právního předpisu je orgán, který návrh vypracovává, povinen posoudit, zda návrh neobsahuje ustanovení, které by bylo svou povahou technickým předpisem ve smyslu nařízení vlády č. 339/2002 Sb., o postupech při poskytování informací v oblasti technických předpisů, technických dokumentů a technických norem, ve znění nařízení vlády č. 178/2004 Sb., a zda mu nevznikla oznamovací povinnost v rozsahu působnosti tohoto nařízení.

---

¹⁾ Usnesení vlády ze dne 13. srpna 2007 č. 877 o Obecných zásadách pro hodnocení dopadů regulace.

Usnesení vlády ze dne 22. srpna 2007 č. 927 k uplatnění Obecných zásad pro hodnocení dopadů regulace (RIA) a o zřízení Grémia pro regulační reformu a efektivní veřejnou správu.

ČÁST DRUHÁ PŘÍPRAVA NÁVRHU ZÁKONA

Hlava I Věcný záměr zákona

Čl. 3

(1) Věcný záměr zákona (dále jen „věcný záměr“) vypracovávají ministerstva a jiné ústřední orgány státní správy a předkládají jej k projednání vládě před vypracováním návrhu zákona, a to v případě, že věcný záměr je obsažen v plánu legislativních prací vlády.

(2) Do plánu legislativních prací vlády se věcný záměr zařadí, jestliže

- dosavadní zákon má být nahrazen koncepčně novou zákonnou úpravou, nebo
- obsah návrhu zákona má spočívat v úpravě věcí, které dosud nejsou v právním řádu upraveny.

(3) Do plánu legislativních prací vlády se věcný záměr nezařadí, i když jsou splněny podmínky podle odstavce 2, jestliže převážná část obsahu návrhu zákona bude zajišťovat implementaci práva Evropské unie.

(4) Pokud vláda pověřila příslušného člena vlády koordinační a informační funkcí (dále jen „koordinační funkce“) ve vztahu k jinému ústřednímu orgánu státní správy, postupuje tento jiný ústřední orgán při vypracování věcného záměru v součinnosti

- s ministerstvem, v jehož čele je ministr pověřený koordinační funkcí, nebo
- s Úřadem vlády v případech, kdy je koordinační funkcí pověřen předseda vlády nebo ministr, který není pověřen řízením ministerstva, (dále jen „koordinující úřad“).

Čl. 4

(1) Věcný záměr obsahuje

- přehled právních předpisů, k nimž se věcný záměr váže, základní zásady, které jsou do nich zapracovány, a účel, který je jimi sledován; pokud je záměrem upravit oblast vztahů, která dosud právními předpisy upravena není, uvede se do věcného záměru tato skutečnost spolu s vymezením této oblasti vztahů,
- zhodnocení stávající právní úpravy nebo její příslušné části, zahrnující rozbor skutečného stavu, anebo rozbor stavu v oblasti, která dosud právními předpisy upravena není,
- návrh věcného řešení, z něhož musí být zřejmé, že
  - navrhované řešení navazuje na provedené zhodnocení (písmeno b)),
  - z vyhodnocení alternativních řešení, která byla při přípravě věcného záměru zvažována, a z vyhodnocení důsledků nepřijetí navrženého řešení vyplývá, že věc nelze řešit jinak než zákonnou úpravou,
- způsob promítnutí navrhovaného věcného řešení do právního řádu; z návrhu musí být zřejmé,

1. který zákon nebo zákony a jaká jejich ustanovení se navrhuje změnit či zrušit, anebo zda se navrhuje vypracovat novou právní úpravu,
  2. jaká je základní představa o obsahu právních norem určených k provedení navrhovaného věcného řešení (písmeno c) bod 1), vyjádřená stručně,
  3. zda navrhované právní řešení (body 1 a 2) je v souladu s ústavním pořádkem, s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, a se závazky vyplývajícími pro Českou republiku z členství v Evropské unii,
- e) předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí,
- f) zhodnocení současného stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k rovnosti mužů a žen, je-li hlavním předmětem navrhované právní úpravy úprava postavení fyzických osob; zhodnocení musí obsahovat vysvětlení příčin případných rozdílů, očekávaných dopadů nebo očekávaného vývoje, s využitím statistických a jiných údajů členěných na muže a ženy, jsou-li tyto údaje k dispozici.

(2) Jsou-li dosah a dopady navrhované právní úpravy zhodnoceny podle obecných zásad, obsahuje věcný záměr namísto požadavků uvedených v odstavci 1 písm. a), b), c), e) a f) závěrečnou zprávu z hodnocení dopadů regulace¹⁾.

(3) Soulad navrhovaného řešení s ústavním pořádkem prokazuje orgán, který věcný záměr vypracoval, tím, že ve věcném záměru uvede, které právní předpisy, jež jsou součástí ústavního pořádku a která jejich ustanovení se na danou oblast vztahují a jakým způsobem je v navrhovaném řešení jejich obsah a účel promítnut. V rámci toho posuzuje orgán, který věcný záměr vypracoval, rovněž soulad navrhovaného řešení s nálezy Ústavního soudu, které se k dané oblasti vztahují.

(4) Soulad navrhovaného řešení s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, prokazuje orgán, který věcný záměr vypracoval, tím, že ve věcném záměru uvede, které mezinárodní smlouvy se na danou oblast vztahují, jaký je jejich hlavní obsah a účel a jakým způsobem je v navrhovaném řešení obsah a účel mezinárodních smluv promítnut. V rámci toho posuzuje soulad navrhovaného řešení zejména s mezinárodními smlouvami o lidských právech, zvláště pak s Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod, jakož i s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva, která se k dané oblasti vztahuje. Jinak tento orgán ve věcném záměru uvede, že mezinárodní smlouvy, jimiž je Česká republika vázána, ani judikatura Evropského soudu pro lidská práva se na danou oblast nevztahují.

(5) Soulad navrhovaného řešení se závazky vyplývajícími pro Českou republiku z jejího členství v Evropské unii prokazuje orgán, který věcný záměr vypracoval. Ve věcném záměru uvede, které předpisy Evropské unie, judikatura soudních orgánů Evropské unie nebo obecné právní zásady práva Evropské unie (čl. 2 odst. 1 písm. a), f) a g) metodických pokynů), popřípadě i legislativní záměry a návrhy předpisů Evropské unie, jsou ve věcném záměru zohledněny, dále uvede lhůtu, do které musí být dotčené předpisy Evropské unie implementovány v právním řádu České republiky, zejména lhůtu pro transpozici směrnic. Nezhodnotí-li předkladatel věcného záměru celou osobní a věcnou působnost dotčených předpisů Evropské unie, protože některá jejich ustanovení byla nebo budou zohledněna jinými právními předpisy České republiky, uvede konkrétně, která ustanovení předpisů

Evropské unie jsou ve věcném záměru zohledněna. Ve věcném záměru dále uvede organizační nároky, jakož i ekonomické a institucionální důsledky připravované právní úpravy, není-li toto vyhodnocení součástí závěrečné zprávy z hodnocení dopadů regulace, a dále i výsledky jednání a konzultací s orgány Evropské unie o věcech týkajících se zamýšlené úpravy, včetně závěrů a závazků, které z těchto jednání vyplynuly. Jinak tento orgán ve věcném záměru uvede, že předpisy Evropské unie, judikatura soudních orgánů Evropské unie a obecné právní zásady práva Evropské unie (čl. 2 odst. 1 písm. a), f) a g) metodických pokynů) se na danou oblast nevztahují.

(6) Z hlediska funkce věcného záměru je třeba obsah věcného záměru omezit jen na základní okruhy budoucí právní úpravy, řazené podle jejich obecnosti a důležitosti. V rámci těchto základních okruhů by měla být pokud možno dodržena struktura vyplývající z odstavce 1.

(7) U návrhu zákona o státním rozpočtu na příslušný rok věcný záměr nahrazuje zpráva k návrhu státního rozpočtu na příslušný rok.

Čl. 5

(1) Orgán, který věcný záměr vypracoval, jej po souhlasu osoby, která stojí v jeho čele, vloží do elektronické knihovny. Spolu s věcným záměrem vloží do elektronické knihovny informaci o tom, jaká je lhůta pro uplatnění připomínek a na jakou elektronickou adresu je možné připomínky zaslat. Návrh věcného záměru obdrží prostřednictvím elektronické knihovny

- a) ministerstva (ministři),
- b) jiné ústřední orgány státní správy, a dále Česká národní banka, Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, Bezpečnostní informační služba, Úřad pro zahraniční styky a informace, Úřad pro ochranu osobních údajů, finanční arbitr České republiky, Akademie věd České republiky, Ústav pro studium totalitních režimů a zmocněnec vlády pro lidská práva, pokud se jich věcný záměr týká z hlediska jejich působnosti nebo jako organizačních složek státu,
- c) kraje, hlavní město Praha a sdružení obcí s celostátní působností, pokud se věcný záměr týká samostatné nebo přenesené působnosti krajů, hlavního města Prahy nebo obcí,
- d) Kancelář prezidenta republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, Kancelář Senátu, Nejvyšší kontrolní úřad, pokud se jich jako organizačních složek státu nebo jejich působnosti, mají-li postavení orgánu státu, věcný záměr týká,
- e) Ústavní soud, Nejvyšší soud a Nejvyšší správní soud, pokud se jich jako organizačních složek státu, nebo jejich působnosti, anebo procesních pravidel, jimiž se řídí, věcný záměr týká,
- f) Družstevní asociace České republiky, pokud se věcný záměr týká družstevnictví a Hospodářská komora České republiky a Agrární komora České republiky, pokud se věcný záměr týká právní regulace podnikání,
- g) odborové organizace a organizace zaměstnatelů, pokud se věcný záměr týká důležitých zájmů pracujících, zejména hospodářských, výrobních, pracovních, mzdových, kulturních a sociálních podmínek (§ 320 odst. 1 zákoníku práce) a připomínková místa stanovená mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána,
- h) odbor kompatibility Úřadu vlády (dále jen „odbor kompatibility“).

(2) Odbor kompatibility posuzuje věcný záměr z hlediska jeho slučitelnosti s právem Evropské unie. Za plnou slučitelnost a za správnost údajů podle čl. 4 odst. 4 však odpovídá orgán, který věcný záměr vypracoval.

(3) Lhůta pro sdělení připomínek činí 15 pracovních dnů ode dne vložení věcného záměru do elektronické knihovny, pokud orgán, který věcný záměr k připomínkám předkládá, nestanoví lhůtu delší. Lhůta počíná běžet pracovním dnem, který bezprostředně následuje po dni, v němž byl věcný záměr do elektronické knihovny vložen, a končí uplynutím posledního pracovního dne této lhůty.

(4) Projednání zprávy k návrhu státního rozpočtu na příslušný rok před jejím předložením vládě podléhá zvláštnímu režimu dohodnutému ministrem financí s ostatními správci kapitol.

(5) Připomínková místa uvedená v odstavci 1 sdělují připomínky orgánu, který věcný záměr k připomínkám předložil, prostřednictvím elektronické knihovny Úřadu vlády. Ostatní připomínková místa sdělují připomínky v elektronické nebo listinné podobě.

(6) Připomínky, musejí být formulovány jednoznačně a konkrétně, musejí být řádně odůvodněny a je-li požadováno nahradit určitý text jiným textem, musí být navržena nová formulace. K dosažení přehlednosti se připomínky člení na připomínky obecné a na připomínky k jednotlivým částem textu věcného záměru.

(7) Pokud připomínková místa, uvedená v odstavci 1 písm. a) až c) a h), uplatňují připomínky, které považují za podstatné, vyjádří to u každé z těchto připomínek slovním obratem „tato připomínka je zásadní“. Pokud orgán, který věcný záměr k připomínkám předložil, takto označené připomínce nehodlá vyhovět, stává se tato připomínka předmětem rozporu. Ostatní, uvedeným způsobem neoznačené připomínky, mají povahu návrhu a pokud jim orgán, který věcný záměr předložil k připomínkám, nevyhoví, nejsou považovány za předmět rozporu. Orgán (člen vlády), do jehož působnosti patří lidská práva, v rámci připomínkového řízení posuzuje věcný záměr i z hlediska zhodnocení současného stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k rovnosti mužů a žen. Nemá-li připomínkové místo, uvedené v odstavci 1 písm. a) až c) a h), k předloženému věcnému záměru připomínek, sdělí tuto skutečnost orgánu, který věcný záměr k připomínkám předložil, ve lhůtě podle odstavce 3.

(8) Orgán, který věcný záměr k připomínkám předložil, projedná s připomínkovými místy jimi uplatněné připomínky, pokud to považuje za potřebné. S připomínkovými místy, uvedenými v odstavci 1 písm. a) až c) a h), je však nutno projednat vždy ty připomínky, které se staly předmětem rozporu. Při odstranění rozporu je třeba dbát, aby nevznikl rozpor s jiným připomínkovým místem. Nepodaří-li se rozpor odstranit ani na úrovni náměstků, řeší ho člen vlády nebo vedoucí jiného ústředního orgánu státní správy, který má věcný záměr vládě předložit, v případě odstavce 1 písm. a) a h) jednáním s jiným členem vlády, jednáním s vedoucím jiného ústředního orgánu státní správy, s guvernérem České národní banky nebo s vedoucím dalšího orgánu v případě odstavce 1 písm. b), nebo jednáním s hejtmanem, primátorem hlavního města Prahy nebo se statutárním orgánem sdružení obcí v případě odstavce 1 písm. c), a nepodaří-li se rozpor

odstranit ani tímto způsobem, předloží se rozpor spolu s věcným záměrem k rozhodnutí vlády.

(9) Je-li zpracovatelem věcného záměru jiný ústřední orgán státní správy, dopracovává věcný záměr na základě připomínkového řízení tento jiný ústřední orgán v součinnosti s koordinujícím úřadem. Nepodaří-li se v těchto případech jinému ústřednímu orgánu státní správy rozpor vzniklý v připomínkovém řízení odstranit jednáním na nižší úrovni řízení, jedná, před předložením věcného záměru vládě, o vyřešení rozporu příslušný člen vlády, za účasti vedoucího jiného ústředního orgánu státní správy. V ostatním platí obdobně odstavec 8 s tím, že případný rozpor mezi jiným ústředním orgánem státní správy a koordinujícím úřadem musí být vyřešen před předložením věcného záměru vládě.

(10) Při jednání o rozporech podle odstavců 8 a 9 je třeba dbát na to, aby vládě byly předloženy k rozhodnutí pouze nevyřešené rozpory koncepčního charakteru s tím, že věcný záměr v takovém případě zpravidla obsahuje konkrétní varianty směřující k řešení rozporu. Dojde-li po předložení věcného záměru vládě k vyřešení rozporu, informuje příslušný člen vlády, který věcný záměr vládě předložil, ostatní členy vlády bezodkladně o vyřešení rozporu.

(11) Považuje-li to orgán, který věcný záměr vypracoval, za účelné, zašle v listinné nebo elektronické podobě věcný záměr k připomínkám i dalším připomínkovým místům, například profesním sdružením, zájmovým skupinám podnikatelů nebo spotřebitelů, vědeckým a odborným institucím.

(12) Dojde-li na základě výsledků připomínkového řízení k podstatné změně obsahu věcného záměru, zašle orgán, který jej vypracoval, věcný záměr znovu k připomínkám.

Čl. 6 zrušen

Čl. 7

(1) Věcný záměr, upravený podle výsledků připomínkového řízení, se zašle k projednání vládě tak, že se po souhlasu osoby, která stojí v čele orgánu, který věcný záměr zpracoval, vloží do elektronické knihovny; týž den zašle člen vlády věcný záměr předsedovi vlády v listinné podobě v počtu 3 výtisků. Je-li zpracovatelem věcného záměru jiný ústřední orgán státní správy než ministerstvo, zašle tímto způsobem věcný záměr k projednání vládě člen vlády, kterého vláda pověřila ve vztahu k tomuto ústřednímu orgánu koordinační funkcí; vedoucí jiného ústředního orgánu státní správy je v tomto případě spolupředkladatelem. Pokud vláda ve vztahu k některému jinému ústřednímu orgánu státní správy nepověřila žádného člena vlády koordinační funkcí, předkládá tímto způsobem věcný záměr vládě přímo vedoucí tohoto jiného ústředního orgánu státní správy.

(2) Vložení věcného záměru podle odstavce 1 do elektronické knihovny se považuje rovněž za předložení věcného záměru Legislativní radě; v týž den zašle člen vlády věcný záměr předsedovi Legislativní rady v listinné podobě v počtu 3 výtisků. Legislativní rada projedná věcný záměr ve lhůtě do 30 dnů ode dne, v němž

jí byl věcný záměr předložen. Stanovisko Legislativní rady nebo stanovisko předsedy Legislativní rady vlády se poté, co je schválí předseda Legislativní rady, vloží do elektronické knihovny a současně se předloží předsedovi vlády v listinné podobě v počtu 3 výtisků.

(3) Součástí materiálu, kterým se věcný záměr předkládá k projednání vládě, je i předkládací zpráva. Tato předkládací zpráva obsahuje

- a) stručné (obecné) vyjádření účelu sledovaného předloženým věcným záměrem,
  - b) sdělení, zda a s kterými jinými ministerstvy (členy vlády), nebo jinými ústředními orgány státní správy byl věcný záměr vypracován ve spolupráci, pokud tuto spolupráci uložila vláda,
  - c) sdělení, která připomínková místa, uvedená v čl. 5 odst. 1 písm. a) až c), nezaslala připomínky, resp. sdělení, že k předloženému věcnému záměru připomínky nemají ani ke dni, kdy byly práce na materiálu před jeho předložením vládě ukončeny,
  - d) vymezení připomínky (popř. připomínek), která je předkládána vládě k projednání jako rozpor, jenž se nepodařilo vyřešit, a stanovisko orgánu, který je předkladatelem věcného záměru do vlády, k této připomínce,
  - e) vymezení připomínky (popř. připomínek) podstatné povahy, uplatněné připomínkovými místy uvedenými v čl. 5 odst. 1 písm. d) až g) a splňující kritéria stanovená v čl. 5 odst. 6 a uplatněné ve lhůtě podle čl. 5 odst. 3, již nebylo vyhověno s uvedením, který orgán připomínku uplatnil a z jakého důvodu jí nebylo vyhověno; uvedená připomínka není předmětem rozporu, i když ji tato připomínková místa označila za zásadní.
  - f) obecné vymezení připomínek podstatné povahy, splňujících kritéria stanovená v čl. 5 odst. 6 a uplatněných ve lhůtě podle čl. 5 odst. 3 jinými připomínkovými místy než těmi, která jsou uvedena v čl. 5 odst. 1, jimž nebylo vyhověno, včetně údaje o tom, z jakého důvodu jim nebylo vyhověno; uvedené připomínky nejsou předmětem rozporu, i když je tato připomínková místa označila za zásadní. Přiměřeně se toto ustanovení vztahuje na připomínky uplatněné veřejností na základě zveřejnění věcného záměru v Knihovně připravované legislativy; tyto připomínky, pokud byly uplatněny ve lhůtě podle čl. 5 odst. 3 a jednoznačně se vztahují k předloženému návrhu, se v předkládací zprávě obecně vyhodnotí.
- Je-li to z hlediska přehlednosti předkládací zprávy účelné, lze v ní požadavky písmen d) až f) vyjádřit pouze obecně a podrobněji v další, samostatné části materiálu.

(4) Na základě vládou schváleného věcného záměru vypracuje příslušné ministerstvo (člen vlády), nebo jiný ústřední orgán státní správy návrh zákona.

Hlava II Návrh zákona

Čl. 8

(1) Pro předložení návrhu zákona k připomínkám se použije čl. 5 odst. 1 a 11 obdobně.

(2) Odbor kompatibility posuzuje návrh zákona z hlediska jeho slučitelnosti s právem Evropské unie. Za plnou slučitelnost a správnost údajů podle čl. 4 odst. 4 však odpovídá orgán, který návrh zákona vypracoval. Pro prokazování slučitelnosti

navrhovaných zákonů s právem Evropských společenství a pro postup při předběžných konzultacích o návrzích zákonů s výborem pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky platí postup uvedený v příloze č. 5 k těmto legislativním pravidlům.

(3) Lhůta pro sdělení připomínek činí 20 pracovních dnů ode dne vložení návrhu zákona do elektronické knihovny, pokud orgán, který návrh zákona k připomínce předkládá, nestanoví lhůtu delší.

(4) Lhůta pro sdělení připomínek uvedená v odstavci 3 neplatí, pokud vláda uloží vypracovat návrh zákona z důvodu naléhavosti v termínu, který neumožňuje lhůtu uvedenou v odstavci 3 dodržet. V tomto případě lhůtu pro sdělení připomínek stanoví orgán, který návrh zákona k připomínce předkládá; tato lhůta však nesmí být kratší než 5 pracovních dnů.

(5) Lhůtu pro sdělení připomínek k návrhu zákona o státním rozpočtu na příslušný rok stanoví Ministerstvo financí; tato lhůta však nesmí být kratší než 10 pracovních dnů.

(6) Pro sdělení připomínek k návrhu zákona, jejich projednání a pro dopracování návrhu zákona na základě výsledků připomínkového řízení, včetně součinnosti jiného ústředního orgánu státní správy s koordinujícím úřadem, platí obdobně čl. 5 odst. 5 až 10 a 12.

Čl. 8a

Po úpravě návrhu zákona na základě připomínek z připomínkového řízení jej orgán, který návrh zákona vypracoval, zašle dopisem člena vlády nebo vedoucího jiného ústředního orgánu státní správy ke konzultaci Evropské centrální banky, pokud návrh zákona takové konzultaci podléhá na základě Rozhodnutí Rady č. 98/415/ES ze dne 29. června 1998 o konzultacích vnitrostátních orgánů s Evropskou centrální bankou k návrhům právních předpisů; orgán, který návrh zákona vypracoval, řídí se přitom uvedeným rozhodnutím Rady. V obecné části důvodové zprávy (čl. 9) uvede orgán, který návrh zákona vypracoval, kdy konzultace návrhu zákona s Evropskou centrální bankou proběhla a s jakým výsledkem.

Čl. 9

(1) Součástí návrhu zákona je důvodová zpráva, která má obecnou část a zvláštní část.

(2) Obecná část důvodové zprávy obsahuje

- a) zhodnocení platného právního stavu, včetně zhodnocení současného stavu ve vztahu k rovnosti mužů a žen v rozsahu podle čl. 4 odst. 1 písm. f),
- b) odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy, včetně dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k rovnosti mužů a žen v rozsahu podle čl. 4 odst. 1 písm. f),
- c) vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku,
- d) zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky způsobem stanoveným v čl. 4 odst. 3,

- e) zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie (čl. 2 odst. 1 písm. a), f) a g) metodických pokynů), popřípadě i s legislativními záměry a s návrhy předpisů Evropské unie s tím, že zhodnocení se provede způsobem podle čl. 4 odst. 5 nebo se uvede, že předpisy Evropské unie, judikatura soudních orgánů Evropské unie nebo obecné právní zásady práva Evropské unie (čl. 2 odst. 1 písm. a), f) a g) metodických pokynů) se na danou oblast nevztahují; v důvodové zprávě se uvedou též výsledky jednání a konzultací s orgány Evropské unie o věcech týkajících se navrhované právní úpravy, včetně závěrů a závazků, které z těchto jednání vyplynuly,
- f) zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, způsobem stanoveným v čl. 4 odst. 4,
- g) předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí,
- h) odůvodnění návrhu, aby Poslanecká sněmovna vyslovila s návrhem zákona souhlas již v prvním čtení, pokud se to navrhuje.

(3) Jsou-li dosah a dopady navrhované právní úpravy zhodnoceny podle obecných zásad, obsahuje obecná část důvodové zprávy namísto požadavků uvedených v odstavci 1 písm. a), b), c) a g) závěrečnou zprávu z hodnocení dopadů regulace¹⁾.

(4) Zvláštní část důvodové zprávy se člení podle jednotlivých paragrafů navrhovaného zákona, nebo v případě novely zákona podle jednotlivých článků a jednotlivých bodů novely. Výjimečně lze členit zvláštní část důvodové zprávy podle skupin paragrafů nebo podle skupin bodů novely. Zvláštní část důvodové zprávy obsahuje odůvodnění jednotlivých navrhovaných ustanovení zákona, vysvětlení jejich účelu, principů, nezbytnosti, případně obsahuje i srovnání s platným právním stavem. Do odůvodnění jednotlivých navrhovaných ustanovení se nepřejímá text těchto ustanovení, ani text a argumentace, obsažené v obecné části důvodové zprávy. Vyžaduje-li naléhavý obecný zájem, aby zákon nabyl účinnosti dnem jeho vyhlášení, uvedou se důvody, které k tomu vedou, v odůvodnění ustanovení o nabytí účinnosti zákona.

Čl. 10

(1) Návrh zákona, upravený podle výsledků připomínkového řízení, popřípadě i podle připomínek nebo podrobných stanovisek Evropské komise (dále jen „Komise“) nebo jiných členských států Evropské unie v případě podle čl. 2a, nebo podle výsledku konzultace v případě podle čl. 8a, se zašle k projednání vládě tak, že se po souhlasu osoby, která stojí v čele orgánu, který návrh zákona zpracoval, vloží do elektronické knihovny; týž den zašle člen vlády návrh zákona předsedovi vlády v listinné podobě v počtu 3 výtisků. Pro předložení návrhu zákona, jehož zpracovatelem je jiný ústřední orgán státní správy než ministerstvo, vládě platí obdobně čl. 7 odst. 1. Vložení návrhu zákona podle věty první do elektronické knihovny Úřadu vlády se považuje rovněž za předložení návrhu zákona Legislativní radě; týž den zašle člen vlády návrh zákona předsedovi Legislativní rady v listinné podobě v počtu 3 výtisků.

(2) Legislativní rada projedná návrh zákona předložený podle odstavce 1 ve lhůtě do 60 dnů ode dne, v němž jí byl návrh zákona předložen. Stanovisko Legislativní rady nebo stanovisko předsedy Legislativní rady vlády se poté, co jej schválí předseda Legislativní rady, vloží do elektronické knihovny a současně se předloží předsedovi vlády v listinné podobě v počtu 3 výtisků.

(3) Je-li v návrhu zákona navrženo zrušit zákon (nebo jeho část), k jehož provedení je vydán prováděcí předpis, navrhne se ve zrušovacích ustanoveních návrhu zákona zrušení i tohoto prováděcího předpisu. Pokud před uplatněním tohoto postupu je v právním řádu prováděcí předpis, který byl vydán na základě již zrušeného zmocňovacího ustanovení, postupuje se takto: je-li vydaným prováděcím předpisem vyhláška nebo obecně závazný právní předpis registrovaný ve Sbírce zákonů, zruší se vyhláškou, v jejíž úvodní větě se uvede příslušný paragraf zákona o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy (pokud je kompetence jiného ústředního orgánu státní správy vymezena ve zvláštním zákoně, uvede se příslušný paragraf tohoto zákona); je-li vydaným prováděcím předpisem nařízení vlády, zruší se nařízením vlády, v jehož úvodní větě se uvede čl. 67 odst. 1 Ústavy České republiky.

(4) Součástí materiálu, kterým se návrh zákona předkládá k projednání vládě a Legislativní radě, je i předkládací zpráva a dále návrh prováděcího předpisu (návrh nařízení vlády nebo návrh vyhlášky), pokud návrh zákona obsahuje zmocnění k vydání prováděcího předpisu a tento prováděcí předpis má nabýt účinnosti současně se zákonem, a text zákona nebo jeho části v platném znění s vyznačením navrhovaných změn a doplnění, jde-li o návrh novely zákona. Návrh prováděcího předpisu se v této fázi předkládá bez projednání v připomínkovém řízení a v pracovních komisích.

(5) Pro obsah předkládací zprávy platí obdobně čl. 7 odst. 3. Pokud se návrh zákona odchyluje od věcného záměru schváleného vládou, uvede se v předkládací zprávě tato odchylka a její odůvodnění.

(6) Pro vypracování textu zákona nebo jeho části v platném znění s vyznačením navrhovaných změn a doplnění (odstavec 4) platí tyto zásady:

- a) jde-li o novelu rozsáhlou, která se týká převážné části zákona, je základem pro další zpracování textu celý zákon v platném znění; nejde-li o takto rozsáhlou novelu a novela se týká jen omezené části zákona nebo jen jeho jednotlivého paragrafu, je základem pro další zpracování textu část zákona nebo jeho jednotlivý paragraf v platném znění. Vždy to však musí být taková část zákona v platném znění, aby navrženou novelu bylo možno posoudit v souvislostech obsažených v novelizovaném zákoně;
- b) do návrhu vypracovaného podle písmene a) se navržená novela promítne tak, že
  1. nově doplňované nebo vkládané ustanovení, včetně jednotlivých slov, se vyznačí tučným písmem. Pokud se vkládá odstavec, písmeno nebo bod, provede se zároveň odpovídající změna označení, resp. číslování;
  2. ustanovení, včetně jednotlivých slov, vypouštěné bez náhrady, se přeškrtně jednoduchou čarou. Pokud se vypouští odstavec, písmeno nebo bod, provede se zároveň odpovídající případná změna označení, resp. číslování;
  3. dosavadní ustanovení, včetně jednotlivých slov, nahrazované jiným ustanovením, se přeškrtně jednoduchou čarou. Bezprostředně za tímto textem se uvede tučným písmem nově navrhované ustanovení.

Čl. 11

(1) Návrh zákona, schválený vládou ve znění upraveném podle závěrů ze schůze vlády, je vládním návrhem zákona. Součástí vládního návrhu zákona je důvodová zpráva. Čistopis vládního návrhu zákona vyhotovuje orgán, v jehož čele je člen vlády nebo vedoucí jiného ústředního orgánu státní správy, který návrh zákona vládě předložil. Koordinující úřad postupuje při vypracování čistopisu vládního návrhu zákona v součinnosti s jiným ústředním orgánem, pokud je tento ústřední orgán zpracovatelem návrhu zákona předloženého vládě členem vlády.

(2) Vládní návrh zákona v pěti vyhotoveních vlastnoručně podepisuje člen vlády nebo vedoucí jiného ústředního orgánu státní správy, který návrh zákona vládě předložil.

(3) Vládní návrh zákona v pěti vyhotoveních, podepsaných způsobem podle odstavce 2, zašle člen vlády nebo vedoucí jiného ústředního orgánu státní správy, který vládní návrh zákona podepsal, k podpisu předsedovi vlády. Plní-li koordinační funkci předseda vlády, předloží vládní návrh zákona předsedovi vlády k podpisu vedoucí ústředního orgánu státní správy, který návrh zákona zpracoval. Vládní návrh zákona zašle člen vlády, který vládní návrh zákona podepsal, k podpisu předsedovi vlády zpravidla do 5 pracovních dnů ode dne, v němž vláda návrh schválila, není-li ve výjimečných případech vládou stanovena lhůta kratší. Vyžadují-li si dopracování vládního návrhu zákona, včetně důvodové zprávy, provedení většího počtu změn, zašle příslušný člen vlády vládní návrh zákona k podpisu předsedovi vlády zpravidla nejpozději do 10 pracovních dnů ode dne, v němž vláda návrh schválila. Přílohou dopisu, kterým se vládní návrh zákona zasílá předsedovi vlády, je rovněž

- a) návrh prováděcího předpisu, má-li prováděcí předpis nabýt účinnosti současně se zákonem,
- b) platné znění zákona nebo jeho části s vyznačením navrhovaných změn a doplnění, jde-li o návrh novely zákona.

(4) Formální náležitosti vládního návrhu zákona předkládaného k podpisu předsedovi vlády jsou uvedeny v příloze č. 1 těchto legislativních pravidel.

(5) Vládní návrh zákona v listinné podobě zasílá předseda vlády předsedovi Poslanecké sněmovny.

(6) Úřad vlády informuje bezodkladně poté, co předseda vlády návrh schválený vládou podepíše, o této skutečnosti ten orgán, který vládě návrh zákona předložil, a to prostřednictvím elektronické knihovny. Orgán, který návrh zákona vládě předložil, vloží vládní návrh zákona, včetně důvodové zprávy a dalších souvisejících materiálů zasílaných s vládním návrhem zákona Poslanecké sněmovně, do elektronické knihovny v týž pracovní den, v němž do konce pracovní doby obdrží informaci podle věty první, jinak bezprostředně následující pracovní den. Za shodu listinné podoby vládního návrhu zákona po jeho podpisu předsedou vlády s elektronickou podobou návrhu vloženého do elektronické knihovny odpovídá člen vlády nebo vedoucí jiného ústředního orgánu státní správy, který návrh zákona vládě předložil.

Čl. 11a

(1) Obsahuje-li zákon zmocnění k vyhlášení úplného znění novelizovaného zákona ve Sbírce zákonů, vypracuje úplné znění zákona

- a) orgán, který vypracoval návrh novely tohoto zákona, jehož úplné znění má být vyhlášeno, a to v případě, že předkladatelem návrhu novely zákona, po jehož schválení má být úplné znění zákona vyhlášeno, byla vláda,
- b) v ostatních případech vypracuje úplné znění zákona orgán, do jehož působnosti patří věci, upravené zákonem, jehož úplné znění má být vyhlášeno. Nelze-li takto určit orgán, který má úplné znění zákona vypracovat, určí jej předseda Legislativní rady.

(2) Člen vlády nebo vedoucí jiného ústředního orgánu státní správy, který je v čele orgánu, uvedeného v odstavci 1, zašle úplné znění zákona předsedovi Legislativní rady nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy nabyl účinnosti zákon, v němž je uvedeno zmocnění k vyhlášení úplného znění novelizovaného zákona, a současně ho vloží do elektronické knihovny.

(3) V dopise, kterým člen vlády nebo vedoucí jiného ústředního orgánu státní správy zasílá podle odstavce 2 úplné znění zákona, zároveň uvede jméno a číslo telefonu zaměstnance určeného k provedení autorské korektury v redakci Sbírky zákonů.

(4) Po podpisu úplného znění zákona předsedou vlády zašle žádost o uveřejnění úplného znění zákona redakci Sbírky zákonů Úřad vlády. K žádosti se přiloží 1 vyhotovení úplného znění zákona v listinné podobě; text úplného znění se současně vloží do elektronické knihovny.

(5) Formální náležitosti úplného znění zákona, předkládaného podle odstavce 2, jsou uvedeny v příloze č. 4 těchto legislativních pravidel.

Čl. 12

Vrátí-li Poslanecká sněmovna vládě vládní návrh zákona k dopracování nebo vládní návrh zákona zamítne, popřípadě s ním vysloví nesouhlas (§ 90 až 95 zákona č. 90/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů), příslušný člen vlády nebo vedoucí jiného ústředního orgánu státní správy, který návrh zákona vládě předložil, navrhne vládě další postup.

ČÁST TŘETÍ VYPRACOVÁNÍ PROVÁDĚCÍCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

Hlava I Nařízení vlády

Čl. 13

(1) Pro předložení návrhu nařízení vlády k připomínkám se použije čl. 5 odst. 1 a 11 obdobně.

(2) Lhůta pro sdělení připomínek činí 15 pracovních dnů ode dne vložení návrhu nařízení vlády do elektronické knihovny, pokud orgán, který návrh nařízení vlády k připomínkám předkládá, nestanoví lhůtu delší. Počátek a konec této lhůty se stanoví podle čl. 5 odst. 3 věty poslední.

(3) Lhůta pro sdělení připomínek, uvedená v odstavci 2, neplatí, pokud vláda uloží mimo plán práce vlády vypracovat návrh nařízení vlády z důvodu naléhavosti v termínu, který neumožňuje lhůtu uvedenou v odstavci 2 dodržet. V tomto případě pro stanovení lhůty ke sdělení připomínek platí obdobně čl. 8 odst. 4.

(4) Lhůtu pro sdělení připomínek k návrhům nařízení vlády, kterými se

- a) pro účely důchodového pojištění stanoví všeobecný vyměřovací základ, přepočítací koeficient a upravují částky pro stanovení výpočtového základu,
- b) zvyšují důchody nebo částky životního minima,

stanoví orgán, který návrh nařízení vlády k připomínkám předkládá. Lhůta ke sdělení připomínek v případě podle písmene a) nesmí být kratší než 5 pracovních dnů a v případě podle písmene b) nesmí být kratší než 10 pracovních dnů.

(5) Pro sdělení připomínek k návrhu nařízení vlády, jejich projednání a pro dopracování návrhu nařízení vlády na základě výsledků připomínkového řízení, včetně součinnosti jiného ústředního orgánu státní správy s koordinujícím úřadem, platí obdobně čl. 5 odst. 5 až 10 a 12.

Čl. 14

(1) Součástí návrhu nařízení vlády je odůvodnění, které má obecnou a zvláštní část. Obecná část obsahuje

- a) vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy, odůvodnění jejích hlavních principů,
- b) zhodnocení souladu navrhované právní úpravy se zákonem, k jehož provedení je navržena, včetně souladu se zákonným zmocněním k jejímu vydání, je-li nařízení vlády navrhováno na základě tohoto zmocnění, a zároveň zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie (čl. 2 odst. 1 písm. a), f) a g) metodických pokynů), pokud se na vztahy, jež mají být předmětem právní úpravy, vztahují, s uvedením těchto předpisů Evropské unie, judikatury soudních orgánů Evropské unie a obecných právních zásad práva Evropské unie a jejich základní charakteristiky,

- c) zhodnocení platného právního stavu a odůvodnění nezbytnosti jeho změny, je-li navrhována novela nařízení vlády,
- d) předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí,
- e) zhodnocení současného stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k rovnosti mužů a žen, je-li hlavním předmětem navrhované právní úpravy úprava postavení fyzických osob; zhodnocení musí obsahovat vysvětlení příčin případných rozdílů, očekávaných dopadů nebo očekávaného vývoje, s využitím statistických a jiných údajů členěných na muže a ženy, jsou-li tyto údaje k dispozici.

Pro obsah zvláštní části se použije čl. 9 odst. 4 obdobně.

(2) Jsou-li dosah a dopady navrhované právní úpravy zhodnoceny podle obecných zásad, obsahuje obecná část odůvodnění namísto požadavků uvedených v odstavci 1 písm. a), c) až e) závěrečnou zprávu z hodnocení dopadů regulace¹⁾.

Čl. 14a

Po úpravě návrhu nařízení vlády na základě připomínek z připomínkového řízení jej orgán, který návrh nařízení vypracoval, zašle dopisem člena vlády nebo vedoucího jiného ústředního orgánu státní správy ke konzultaci Evropské centrální banky, pokud návrh nařízení vlády takové konzultaci podléhá na základě Rozhodnutí Rady č. 98/415/ES ze dne 29. června 1998 o konzultacích vnitrostátních orgánů s Evropskou centrální bankou k návrhům právních předpisů; orgán, který návrh nařízení vlády vypracoval, řídí se přitom uvedeným rozhodnutím Rady. V obecné části odůvodnění (čl. 14) uvede orgán, který návrh nařízení vlády vypracoval, kdy konzultace návrhu nařízení vlády s Evropskou centrální bankou proběhla a s jakým výsledkem.

Čl. 15

(1) Návrh nařízení vlády, upravený podle výsledků připomínkového řízení, případně i připomínek nebo podrobných stanovisek Komise nebo jiných členských států Evropské unie v případě podle čl. 2a, nebo podle výsledku konzultace v případě podle čl. 14a, se zašle k projednání vládě tak, že se po souhlasu osoby, která stojí v čele orgánu, který návrh nařízení vlády zpracoval, vloží do elektronické knihovny; též den zašle člen vlády návrh nařízení vlády předsedovi vlády v listinné podobě v počtu 3 výtisků. Pro předložení návrhu nařízení vlády, jehož zpracovatelem je jiný ústřední orgán státní správy než ministerstvo, vládě, platí obdobně čl. 7 odst. 1. Vložení návrhu nařízení vlády podle věty první do elektronické knihovny se považuje rovněž za předložení návrhu nařízení vlády Legislativní radě; v též den člen vlády návrh nařízení vlády zašle předsedovi Legislativní rady v listinné podobě v počtu 3 výtisků.

(2) Součástí materiálu, kterým se návrh nařízení vlády předkládá vládě a Legislativní radě, je spolu s odůvodněním i předkládací zpráva; pro obsah předkládací zprávy platí obdobně čl. 7 odst. 3. Jde-li o návrh novely nařízení vlády, je

součástí materiálu, kterým se návrh nařízení vlády předkládá vládě a Legislativní radě, rovněž text nařízení vlády nebo jeho části v platném znění s vyznačením navrhovaných změn; pro zpracování této části materiálu platí obdobně čl. 10 odst. 6.

(3) Legislativní rada projedná předložený návrh nařízení vlády do 60 dnů ode dne, v němž jí byl návrh nařízení vlády předložen. Stanovisko Legislativní rady nebo stanovisko předsedy Legislativní rady vlády se poté, co je schválí předseda Legislativní rady, vloží do elektronické knihovny Úřadu vlády a současně se předloží předsedovi vlády v listinné podobě v počtu 3 výtisků.

(4) Čistopis nařízení vlády ve znění závěrů ze schůze vlády vypracuje orgán, v jehož čele je člen vlády nebo vedoucí jiného ústředního orgánu státní správy, který vládě návrh nařízení vlády předložil. Čistopis nařízení vlády v pěti vyhotoveních vlastnoručně podepisuje člen vlády, který vládě návrh nařízení vlády předložil; vedoucí jiného ústředního orgánu státní správy, který návrh nařízení vlády vládě předložil, čistopis nařízení vlády nepodepisuje. V ostatním platí pro přípravu a vypracování čistopisu nařízení vlády a pro jeho předložení k podpisu předsedovi vlády přiměřeně čl. 11 odst. 1 až 3.

(5) Formální náležitosti nařízení vlády předkládaného k podpisu předsedovi vlády jsou uvedeny v příloze č. 2 těchto legislativních pravidel. Odůvodnění (čl. 14) se k čistopisu nařízení vlády nepřipojuje.

(6) V dopise, kterým člen vlády, vedoucí Úřadu vlády nebo vedoucí jiného ústředního orgánu státní správy předkládá nařízení vlády k podpisu předsedovi vlády, zároveň uvede jméno a číslo telefonu zaměstnance určeného k provedení autorské korektury v redakci Sbírky zákonů. Po podpisu nařízení vlády předsedou vlády zašle žádost o uveřejnění nařízení vlády redakci Sbírky zákonů Úřad vlády. K žádosti se přiloží 2 vyhotovení nařízení vlády v listinné podobě.

(7) Úřad vlády informuje bezodkladně poté, co předseda vlády nařízení vlády schválené vládou podepíše, o této skutečnosti ten orgán, který vládě návrh zákona předložil, a to prostřednictvím elektronické knihovny. Orgán, který vládě návrh nařízení vlády předložil, vloží nařízení vlády do elektronické knihovny v týž pracovní den, v němž do konce pracovní doby obdrží informaci podle věty první, jinak bezprostředně následující pracovní den. Za shodu listinné podoby nařízení vlády, podepsaného předsedou vlády, s elektronickou podobou návrhu vloženého do elektronické knihovny odpovídá člen vlády, který návrh nařízení vlády vládě předložil.

Hlava II Vyhláška

Čl. 16

(1) Pro předložení návrhu vyhlášky k připomínkám se použije čl. 5 odst. 1 a 11 obdobně.

(2) Lhůta pro sdělení připomínek činí 15 pracovních dnů ode dne vložení návrhu vyhlášky do elektronické knihovny, pokud orgán, který návrh vyhlášky

k připomíncek předkládá, nestanoví lhůtu delší. Počátek a konec této lhůty se stanoví podle čl. 5 odst. 3 věty poslední.

(3) Lhůtu pro sdělení připomíncek k návrhu vyhlášky, kterou se provádí usměrňování tvorby cen (cenová regulace), a k návrhu vyhlášky, kterou se pro účely poskytování cestovních náhrad stanoví výše sazeb stravného, výše sazeb základních náhrad za používání silničních motorových vozidel a výše průměrných cen pohonných hmot, stanoví orgán, který návrh vyhlášky k připomíncek předkládá. Lhůta ke sdělení připomíncek nesmí být kratší než 5 pracovních dnů.

(4) Součástí návrhu vyhlášky je odůvodnění, které lze k zajištění jeho přehlednosti členit na obecnou a zvláštní část; v ostatním pro obsah odůvodnění platí obdobně čl. 14.

(5) Pro sdělení připomíncek k návrhu vyhlášky se použije čl. 5 odst. 5 a 6 obdobně.

(6) Po úpravě návrhu vyhlášky na základě připomíncek z připomínkového řízení jej orgán, který návrh vyhlášky vypracoval, zašle dopisem člena vlády nebo vedoucího jiného ústředního orgánu státní správy ke konzultaci Evropské centrální banky, pokud návrh vyhlášky takové konzultaci podléhá na základě Rozhodnutí Rady č. 98/415/ES ze dne 29. června 1998 o konzultacích vnitrostátních orgánů s Evropskou centrální bankou k návrhům právních předpisů; orgán, který návrh vyhlášky vypracoval, řídí se přitom uvedeným rozhodnutím Rady. V odůvodnění podle odstavce 4 uvede orgán, který návrh vyhlášky vypracoval, kdy konzultace návrhu vyhlášky s Evropskou centrální bankou proběhla a s jakým výsledkem.

(7) Návrh vyhlášky, upravený podle výsledků připomínkového řízení, případně i připomíncek nebo podrobných stanovisek Komise nebo jiných členských států Evropské unie v případě podle čl. 2a, nebo podle výsledku konzultace v případě podle odstavce 6, předloží orgán, který jej vypracoval, k projednání v pracovních komisích tak, že jej po souhlasu osoby, která stojí v čele orgánu, který návrh vyhlášky zpracoval, vloží do elektronické knihovny; též den zašle člen vlády nebo vedoucí jiného ústředního orgánu státní správy návrh vyhlášky předsedovi Legislativní rady vlády v listinné podobě v počtu 3 výtisků. Součástí materiálu, kterým se návrh vyhlášky předkládá k projednání v pracovních komisích, je i předkládací zpráva, pro kterou se použije čl. 7 odst. 3 přiměřeně a dále text vyhlášky nebo její části v platném znění s vyznačením navrhovaných změn, jde-li o návrh novely vyhlášky; platné znění s vyznačením navrhovaných změn se nevypracovává v případě rozsáhlých příloh obsahujících z převážné části pouze údaje technické povahy.

(8) Pracovní komise sdělí stanovisko k návrhu vyhlášky orgánu, který návrh vyhlášky vypracoval, nejpozději do 45 pracovních dnů ode dne, v němž jí byl návrh vyhlášky předložen. Zpracovává-li k návrhu vyhlášky stanovisko odbor kompatibility, zašle toto stanovisko orgánu, který návrh vyhlášky vypracoval, a pokud je zpracováno před projednáním návrhu vyhlášky v příslušné pracovní komisi, také této pracovní komisi. Stanovisko pracovní komise a stanovisko odboru kompatibility se vloží do elektronické knihovny.

(9) Pracovní komise ve stanovisku uvede, zda
a) doporučuje vydání vyhlášky v navržené podobě,

- b) doporučuje vydání vyhlášky v navržené podobě po zapracování změn uvedených ve stanovisku; v takovém případě uvede konkrétní připomínky k jednotlivým ustanovením návrhu vyhlášky, ve kterých navrhne způsob, jak navržené ustanovení upravit, popřípadě konkrétní úpravu navrženého ustanovení,
- c) nedoporučuje vydání vyhlášky v navržené podobě z toho důvodu, že návrh obsahuje nedostatky podle odstavce 10 písm. a), b) nebo c); v takovém případě uvede konkrétní důvody, o které se tyto výhrady opírají.

Považuje-li to pracovní komise za potřebné, může v rámci stanoviska požádat orgán, který návrh vyhlášky vypracoval, o předložení upraveného návrhu vyhlášky, aby mohla ověřit, zda a jakým způsobem byl návrh upraven podle jejího stanoviska. Orgán, který návrh vyhlášky vypracoval, zašle v takovém případě upravený návrh vyhlášky v elektronické podobě předsedovi pracovní komise přímo nebo prostřednictvím sekretariátu Legislativní rady ve lhůtě, kterou s předsedou komise dohodne. Předseda komise, popř. jím pověřený člen komise, posoudí upravený návrh vyhlášky nejpozději do 5 dnů ode dne, kdy mu byl zaslán a sdělí své stanovisko v elektronické podobě orgánu, který návrh vyhlášky vypracoval. Pokud předseda komise, popřípadě jím pověřený člen komise, dojde k závěru, že návrh vyhlášky nebyl upraven podle stanoviska komise, postupuje se podle odstavce 10.

(10) Pokud orgán, který návrh vyhlášky vypracoval, nesouhlasí se stanoviskem pracovní komise v té jeho části, v níž se namítá

- a) překročení zákonného zmocnění k vydání vyhlášky nebo jiný rozpor navrhované vyhlášky s právním předpisem vyšší právní síly, nebo s mezinárodní smlouvou, jíž je Česká republika vázána, popřípadě s předpisem Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie (čl. 2 odst. 1 písm. a), f) a g) metodických pokynů),
- b) nesrozumitelnost nebo vnitřní rozpornost navrhovaného textu vyhlášky, nebo
- c) nedodržení legislativně technických požadavků na tvorbu právních předpisů (část sedmá těchto legislativních pravidel),

předloží věc ke stanovisku Legislativní radě. Stanovisko Legislativní rady se vloží do elektronické knihovny.

(11) Pokud orgán, který návrh vyhlášky vypracoval, nesouhlasí se stanoviskem Legislativní rady, zaujatým podle odstavce 9, předloží věc ke stanovisku vládě.

(12) Pokud orgán, který návrh vyhlášky vypracoval, nesouhlasí se stanoviskem odboru kompatibility, postupuje se obdobně podle odstavců 10 a 11.

(13) Návrh vyhlášky, upravený podle stanovisek pracovních komisí a odboru kompatibility, popřípadě podle stanoviska Legislativní rady či vlády, se předloží k podpisu členovi vlády nebo vedoucímu jiného ústředního orgánu státní správy. Současně se mu předloží k informaci stanoviska, která k tomuto návrhu vyhlášky zaujaly pracovní komise, odbor kompatibility, popřípadě Legislativní rada či vláda.

(14) Žádost o uveřejnění vyhlášky zasílá redakci Sbírky zákonů člen vlády nebo vedoucí jiného ústředního orgánu státní správy anebo jejich náměstek, a to až poté, kdy návrh vyhlášky byl projednán pracovními komisemi a byl před jejím podpisem upraven podle stanovisek pracovních komisí a odboru kompatibility, popřípadě Legislativní rady či vlády; do té doby nelze vyhlášku ve Sbírce zákonů

uveřejnit. K žádosti se připojí 2 vyhotovení schválené vyhlášky v listinné podobě, opatřená za textem vyhlášky vlastnoručním podpisem člena vlády nebo vedoucího jiného ústředního orgánu státní správy. V žádosti se zároveň uvede jméno a číslo telefonu zaměstnance určeného k provedení autorské korektury v redakci Sbírky zákonů a prohlášení, že vyhláška je upravena podle stanovisek pracovních komisí nejméně v rozsahu jejich námitek podle odstavce 10 a podle stanoviska odboru kompatibility, popřípadě podle stanoviska Legislativní rady či vlády, anebo prohlášení, že návrh vyhlášky byl projednán pracovními komisemi, které k němu neměly námitek, nebo jejich stanovisek bylo využito při dopracování návrhu vyhlášky, neobsahovala však námitky podle odstavce 10 a že odbor kompatibility neměl k návrhu vyhlášky námitek; je-li vyhláška vydávána na základě zákonného zmocnění, které vyžaduje, aby byla vydána například „v dohodě“ nebo „po projednání“ s jiným orgánem, uvede se v žádosti rovněž, že tento požadavek byl splněn.

(15) Formální náležitosti vyhlášky jsou uvedeny v příloze č. 3 těchto legislativních pravidel.

(16) Text vyhlášky upravený podle odstavce 13 se v den, kdy je žádost o uveřejnění vyhlášky zaslána redakci Sbírky zákonů, vloží po souhlasu osoby, která stojí v čele orgánu, který návrh vyhlášky zpracoval, do elektronické knihovny.

ČÁST ČTVRTÁ PŘÍPRAVA PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ VE ZVLÁŠTNÍCH PŘÍPADECH

Čl. 17

(1) Je-li vyhlášen stav legislativní nouze a návrh zákona má být projednán ve zkráceném jednání (§ 99 zákona č. 90/1995 Sb., ve znění zákona č. 359/2004 Sb.), platí pro přípravu tohoto návrhu zákona následující výjimky:

- a) návrh zákona se vypracovává bez předchozího věcného záměru,
- b) návrh zákona vypracovává v případech, kdy je jinak k tomu příslušný jiný ústřední orgán státní správy, vládou určené ministerstvo,
- c) návrh zákona se zašle k připomínkám připomínkovým místům uvedeným v čl. 5 odst. 1 a v čl. 6 odst. 1 a za podmínek v nich uvedených; považuje-li to orgán, který návrh zákona vypracoval, za potřebné, zašle návrh zákona k připomínkám i dalším připomínkovým místům; lhůtu pro sdělení připomínek stanoví člen vlády, který návrh zákona k připomínkám zašle,
- d) k návrhu zákona předloženému vládě zaujímá stanovisko předseda Legislativní rady.

(2) Vládní návrh zákona zasílá předseda vlády předsedovi Poslanecké sněmovny a současně k informaci předsedovi Senátu a prezidentu republiky.

Čl. 17a

Je-li vyhlášen stav ohrožení státu nebo válečný stav a návrh zákona má být projednán ve zkráceném jednání (§ 100a zákona č. 90/1995 Sb., ve znění zákona

č. 205/2006 Sb.), použije se pro přípravu tohoto návrhu zákona ustanovení čl. 17 odst. 1 písm. a), b) a d) a čl. 17 odst. 2 obdobně.

Čl. 18

Vyžaduje-li rozhodnutí Rady bezpečnosti Organizace spojených národů o akcích k zajištění mezinárodního míru a bezpečnosti neodkladné přijetí zákona (§ 100 zákona č. 90/1995 Sb.), platí pro přípravu návrhu zákona obdobně čl. 17.

Čl. 19

Pro přípravu zákonného opatření Senátu (čl. 33 Ústavy České republiky) platí legislativní pravidla přiměřeně; nepoužije se však část druhá hlava I.

ČÁST PÁTÁ PŘÍPRAVA STANOVISKA VLÁDY K NÁVRHŮM ZÁKONŮ, JEJICHŽ PŘEDKLADATELEM NENÍ VLÁDA

Čl. 20

(1) Požádá-li předseda Poslanecké sněmovny vládu o vyjádření k návrhu zákona, jehož předkladatelem není vláda, předkládá vládě návrh stanoviska vlády k tomuto návrhu zákona předseda Legislativní rady.

(2) Před vypracováním návrhu stanoviska vlády požádá předseda Legislativní rady prostřednictvím elektronické knihovny další členy vlády, popřípadě vedoucí jiných ústředních orgánů státní správy, jejichž působnosti se obsah návrhu zákona týká, o vyjádření ve lhůtě jím určené. Počátek a konec této lhůty se stanoví podle čl. 5 odst. 3 věty poslední.

(3) Vyjádření dožádaného člena vlády nebo vedoucího jiného ústředního orgánu státní správy, vložené do elektronické knihovny, musí obsahovat jednoznačné stanovisko k předloženému návrhu zákona (souhlas nebo nesouhlas) a v návaznosti na to hlavní věcné argumenty odůvodňující toto stanovisko.

(4) Součástí materiálu, kterým se návrh stanoviska vlády k návrhu zákona podle odstavce 1 předkládá vládě, je i předkládací zpráva. Pro její obsah platí přiměřeně čl. 7 odst. 3 písm. a) a c) s tím, že do předkládací zprávy se rovněž uvede, ve kterých směrech nebylo vyjádření podle odstavce 3 v návrhu stanoviska vlády využito a z jakých důvodů.

ČÁST ŠESTÁ LEGISLATIVNÍ ORGÁNY

zrušena

ČÁST SEDMÁ LEGISLATIVNĚ TECHNICKÉ POŽADAVKY

Hlava I Členění právního předpisu

Čl. 25

Členění právního předpisu, s výjimkou novely, na části, hlavy, díly, oddíly, pododdíly a jejich označování

(1) Rozsáhlejší právní předpis, s výjimkou novely, lze členit na části. Části lze členit na hlavy, hlavy na díly a díly na oddíly. V případě zvláště rozsáhlých zákonů lze oddíly členit na pododdíly.

(2) Části, hlavy, díly, oddíly a pododdíly podle odstavce 1 se označují takto:

- a) je-li právní předpis členěn na části
„ČÁST PRVNÍ“, „ČÁST DRUHÁ“, „ČÁST TŘETÍ“ atd.,
- b) je-li část členěna na hlavy
„Hlava I“, „Hlava II“, „Hlava III“ atd.,
- c) je-li hlava členěna na díly
„Díl 1“, „Díl 2“, „Díl 3“ atd.,
- d) je-li díl členěn na oddíly
„Oddíl 1“, „Oddíl 2“, „Oddíl 3“ atd. a
- e) je-li oddíl členěn na pododdíly
„Pododdíl 1“, „Pododdíl 2“, „Pododdíl 3“ atd.

(3) Člení-li se právní předpis podle odstavce 1, označují se části v souvislém pořadí, stejně jako hlavy v rámci částí, díly v rámci hlav, oddíly v rámci dílů a pododdíly v rámci oddílů.

Čl. 26

Členění právního předpisu, s výjimkou ústavního zákona a novely, na paragrafy, odstavce, pododstavce, body a jejich označování

(1) Každý právní předpis, s výjimkou ústavního zákona a novely, se člení na paragrafy. Paragraf lze členit na odstavce, odstavce na pododstavce a pododstavce na body. Text paragrafu, který není členěn na odstavce, lze členit na pododstavce a pododstavce na body.

(2) Paragraf se označuje paragrafovou značkou (§) a arabským číslem bez tečky, umístěnými nad textem paragrafu uprostřed; čísla se u paragrafových značek uvádějí v souvislém pořadí. Nově vkládaný paragraf se označuje číslem shodným s číslem paragrafu, za který se nový paragraf vkládá s tím, že k číslu vkládaného paragrafu se připojí malé písmeno „a“. Obdobně se postupuje, je-li za stávající paragraf vkládáno najednou nebo postupně více nových paragrafů (např. jsou-li za stávající § 2 vkládány nové paragrafy, označují se takto: „§ 2a“, „§ 2b“, „§ 2c“ atd.).

(3) Odstavce se na začátku označují arabským číslem bez tečky v kulatých závorkách; odstavce se číslovají v souvislém pořadí.

(4) Pododstavce se na začátku označují malými písmeny a kulatou závorkou (poloviční závorkou); písmena se uvádějí v abecedním pořadí s tím, že písmeno ch) a písmena s háčkem, kroužkem nebo čárkou se pro označení pododstavců nepoužívají. Jsou-li všechna písmena vyčerpána, nepoužijí se zdvojená písmena, ale další pododstavce nutno zařadit do nového odstavce, na jehož začátek se uvede odpovídající úvodní část ustanovení.

(5) Body se na začátku označují arabskými čísly s tečkou; čísla označující body se uvádějí v souvislém pořadí.

(6) Pododstavce nebo body se oddělují čárkou; pokud však text pododstavce nebo bodu je samostatnou větou v jazykovém (nikoliv legislativním) smyslu, oddělují se středníkem. V textu následujícím za označením pododstavce nebo bodu se uvádí malé počáteční písmeno.

(7) Z odstavců 1 až 6 vyplývá například toto členění právního předpisu:

„§ 1

(1) .....

(2) .....

(3) .....

§ 1a

.....

a) .....,

b) .....

1. ....,

2. ....;

3. ....".

Čl. 27 Členění ústavního zákona

(1) Ústavní zákon se člení na články. Článek se označuje zkratkou „Čl.“ a arabským číslem bez tečky, umístěnými nad textem článku uprostřed. Čísla se u zkratky „Čl.“ uvádějí v souvislém pořadí, například:

„Čl. 1

Čl. 2

Čl. 3".

(2) Pro členění ústavního zákona na části, hlavy, díly, oddíly, popř. pododdíly a pro jejich označování platí obdobně čl. 25 a pro členění článků na odstavce, pododstavce a body a pro jejich označování platí obdobně čl. 26 odst. 1, 3 až 6.

Čl. 28 Členění novely

(1) Novela se člení na články. Článek se označuje zkratkou „Čl.“ a římským číslem bez tečky, umístěnými nad textem článku uprostřed; čísla se u zkratky „Čl.“ uvádějí v souvislém pořadí.

(2) Článek novely, v němž je novelizováno více ustanovení právního předpisu, se člení na body.

(3) Článek novely obsahující přechodná ustanovení ve vztahu k novelizovaným ustanovením právního předpisu, popřípadě článek novely obsahující ustanovení o nabytí účinnosti novely, lze členit na body.

(4) Body podle odstavců 2 a 3 se označují arabskými čísly s tečkou; čísla označující body se uvádějí v souvislém pořadí. V textu následujícím za označením bodu se uvádí velké počáteční písmeno.

(5) Je-li novela právního předpisu výjimečně obsažena v právním předpisu, který upravuje i jiné věci, anebo obsahuje-li právní předpis pouze novely více právních předpisů, člení se takový právní předpis na části.

(6) Upravuje-li právní předpis i jiné věci než je novela právního předpisu, člení se jeho obsah takto:

- a) část první obsahuje úpravu jiných věcí, než je novela. Tato část se člení na paragrafy a lze ji členit na hlavy, hlavy na díly, díly na oddíly a oddíly na pododdíly, paragrafy lze členit na odstavce, odstavce na pododstavce a pododstavce na body. V závěru této části lze uvést přechodná ustanovení, která se týkají jejího obsahu, a ustanovení zrušovací;
- b) další část nebo části, z nichž každá obsahuje novelu jednoho právního předpisu, se člení tak, že pod nadpis příslušné části se uvede paragraf, jehož číselné označení navazuje na předchozí paragraf; tento paragraf se nečlení způsobem podle čl. 26, ale navrhuje-li se novelizovat více ustanovení právního předpisu, člení se na body. Má-li právní úprava obsahovat přechodné ustanovení ve vztahu k novelizovaným ustanovením právního předpisu nebo zmocnění k vyhlášení úplného znění novelizovaného zákona, upraví se tyto skutečnosti zpravidla v rámci téže části zákona samostatně v následujících paragrafech;
- c) poslední část obsahuje ustanovení o nabytí účinnosti zákona. Pod nadpisem této části se uvede paragraf, jehož číselné označení navazuje na předchozí paragraf a v něm se stanoví den, k němuž návrh zákona nabývá účinnosti.

(7) Obsahuje-li právní předpis pouze novely více právních předpisů, pro jeho obsah platí obdobně odstavec 6 písm. b) a c) s tím rozdílem, že namísto paragrafů se v souvislém pořadí uvádějí články.

(8) V případech podle odstavců 6 a 7 platí pro označování částí, hlav, dílů, oddílů, pododdílů, paragrafů, odstavců, pododstavců, bodů obdobně čl. 26 odst. 2, 3, 4 a 5, pro případné členění článku na body platí obdobně odstavec 2 a 3 a pro označování článků a bodů platí obdobně odstavec 1 a 4.

Čl. 29

Příloha k právnímu předpisu

(1) Je-li to vhodné k dosažení přehlednosti právního předpisu, může být část právní úpravy obsažena v příloze k právnímu předpisu, nejde-li o ústavní zákon. Grafická znázornění, kresby a mapy mohou být uvedeny pouze v příloze, vzorce a tabulky mohou být i součástí příslušného ustanovení právního předpisu. Příloha je součástí právního předpisu.

(2) Text přílohy k právnímu předpisu se uvádí za textem právního předpisu na samostatné stránce či stránkách. V pravém horním rohu první stránky každé přílohy se příloha označí například takto:

„Příloha k zákonu č. .../... Sb.“.

Je-li příloh více, označí se například takto:

„Příloha č. 1 k zákonu č. .../... Sb.“

Příloha č. 2 k zákonu č. .../... Sb.“.

(3) Přílohu nutno členit tak, aby byla zajištěna přehlednost jejího obsahu a bylo přitom možno odkazovat na označené části jejího obsahu. Poznámky pod čarou se v příloze označují v souvislém pořadí, které bezprostředně navazuje na poznámku pod čarou označenou nejvyšším číslem v předchozí části právního předpisu.

(4) Jiný text, určený například k informaci, se v podobě přílohy k právnímu předpisu nepřipojuje, s výjimkou případu, kdy jde o značně rozsáhlou právní úpravu. Za takovou právní úpravu je vhodné pro informaci připojit přehled o jejím obsahu.

Hlava II

Nadpisy v právních předpisech

Čl. 30

Základní ustanovení

(1) V nadpisu se počáteční slova zákon, ústavní zákon, nařízení vlády nebo vyhláška uvádějí velkými písmeny. Součástí nadpisu právního předpisu je název právního předpisu. Název právního předpisu má stručně a výstižně vyjádřit hlavní obsah právního předpisu. Pokud se nelze vyhnout názvu delšímu, je vhodné pro potřebu slovní citace právního předpisu připojit na konci názvu v závorce ještě zkrácený název, například „Nařízení vlády, kterým se vydává celní sazebník a kterým se stanoví sazby dovozního cla pro zboží pocházející z rozvojových a nejméně rozvinutých zemí a podmínky pro jejich uplatnění (celní sazebník)“.

(2) Nadpis právního předpisu se uvádí nad textem právního předpisu uprostřed.

(3) Části, hlavy, díly, oddíly a pododdíly mají vždy nadpisy. Jejich nadpisy mají stručně a výstižně vyjádřit jejich obsah. Nadpisy jsou soustředěny pod označením částí, hlav, dílů, oddílů a pododdílů.

(4) Člení-li se právní předpis na části a ty případně na hlavy, hlavy na díly, díly na oddíly a oddíly na pododdíly, napíše se text nadpisu části tučně velkými písmeny, nejde-li o část, v níž je obsažena novela právního předpisu; text nadpisu části, v níž je obsažena novela právního předpisu, nadpisů hlav, dílů, oddílů a pododdílů se napíše tučně malými písmeny s velkým počátečním písmenem.

(5) Paragrafy, v případě ústavního zákona články, lze opatřit nadpisy. Jejich nadpisy jsou soustředěny buď pod označením paragrafu či článku nebo nad ním; text nadpisu se napíše tučně malými písmeny s velkým počátečním písmenem.

(6) Je-li nadpis umístěn nad označením paragrafu nebo článku, znamená to, že jde o společný nadpis (skupinový nadpis) pro skupinu paragrafů či článků, která končí paragrafem nebo článkem, jenž bezprostředně předchází paragrafu či článku, nad nímž je umístěn další skupinový nadpis. Pokud se od počátku právního předpisu nebo v jeho průběhu zvolí forma společného nadpisu, je třeba z uvedené funkce společného nadpisu vycházet až do paragrafu nebo článku, který je v právní úpravě poslední. Je-li právní předpis členěn na části, hlavy, díly, oddíly, pododdíly, v rámci nichž byl použit skupinový nadpis, funkce skupinového nadpisu umístěného nad skupinou paragrafů nebo článků, která je v části, hlavě, dílu, oddílu nebo pododdílu poslední, nepřekračuje toto členění právního předpisu, v rámci něhož byl skupinový nadpis použit.

(7) Pokud se v právním předpisu použijí nadpisy pod označením paragrafu nebo článku, není nutno používat tyto nadpisy v celé právní úpravě; v tomto případě by však nadpisy měly být použity v uceleném úseku právní úpravy, například v rámci hlavy, dílu, oddílu nebo pododdílu. Při použití skupinového nadpisu nemohou být jednotlivé paragrafy či články nadepsány nadpisem umístěným pod označením paragrafu nebo článku.

(8) Součástí nadpisu paragrafu prováděcího předpisu (nařízení vlády, vyhláška) může být i odkaz na paragraf zákona, k jehož provedení příslušný paragraf prováděcího právního předpisu slouží. Odkaz se vyjádří tímto textem: „(K § ... zákona)“; tento text se umístí pod označení příslušného paragrafu prováděcího právního předpisu a je-li pod označením paragrafu prováděcího právního předpisu umístěn nadpis podle odstavce 5, umístí se odkaz pod tento nadpis.

(9) Na konci textu nadpisů se neuvádí tečka.

Čl. 31 Nadpis zákona

(1) Nadpis zákona zní:

a) jde-li o ústavní zákon

„ÚSTAVNÍ ZÁKON
ze dne 1998
.....“
(název ústavního zákona),

b) jde-li o zákon

„ZÁKON
ze dne 1998
....."
(název zákona),

c) jde-li o zákon, který obsahuje pouze novelu dosud nenovalizovaného zákona nebo jiných dosud nenovalizovaných zákonů

„ZÁKON
ze dne 1998,
kterým se mění zákon č. .../... Sb., o ....., zákon č. .../... Sb., o .....,
a zákon č. .../... Sb., o .....,“

d) jde-li o zákon, který obsahuje pouze novelu zákona nebo jiných zákonů, které již byly novelizovány

„ZÁKON
ze dne 1998,
kterým se mění zákon č. .../... Sb., o ....., ve znění pozdějších předpisů,
a zákon č. .../... Sb., o ....., ve znění pozdějších předpisů“,

e) jde-li o zákon, který obsahuje pouze novely většího počtu zákonů, lze uvést například i tento nadpis:

„ZÁKON
ze dne 1998,
kterým se mění některé zákony v oblasti (na úseku nebo v souvislosti s přijetím
zákona) .....“,
nebo, vyvolává-li novela jednoho zákona potřebu novelizovat další zákony

„ZÁKON
ze dne 1998,
kterým se mění zákon č. .../... Sb., o ....., ve znění pozdějších předpisů,
a další související zákony“,

f) jde-li o zákon, který upravuje i jiné věci než novelu zákona či zákonů

„ZÁKON
ze dne 1998
o ....., a o změně zákona č. .../... Sb., o ....., ve znění pozdějších předpisů,
a zákona č. .../... Sb., o ....., ve znění pozdějších předpisů“.

(2) Cituje-li se v nadpisu zákon, který byl dosud novelizován pouze jednou, použije se obratu „, ve znění zákona č. .../... Sb.“. Cituje-li se v nadpisu zákon, jehož ustanovení nebyla dosud novelizována, ale některá z nich byla zrušena Ústavním soudem, použije se obratu „, ve znění nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. .../... Sb.“. Cituje-li se v nadpisu zákon, který byl novelizován vícekrát, použije se obratu „, ve znění pozdějších předpisů“, a to i v případě, že kromě novel je zákon dotčen i nálezem Ústavního soudu.

(3) Pokud je v názvu zákona, kterým se novelizuje jiný zákon, použit obrat „kterým se mění“ nebo „o změně“, rozumí se tím nahrazení stávajícího ustanovení zákona jiným ustanovením, zrušení stávajícího ustanovení zákona bez náhrady i vložení nebo doplnění nového ustanovení do stávajícího zákona.

Čl. 32

Nadpis nařízení vlády

(1) Nadpis nařízení vlády zní:

a)

„NAŘÍZENÍ VLÁDY
ze dne 1998
o .....“,

b) jde-li o nařízení vlády, které obsahuje novelu nařízení vlády

„NAŘÍZENÍ VLÁDY
ze dne 1998,
kterým se mění nařízení vlády č. .../... Sb., o ....., ve znění pozdějších
předpisů“.

(2) O citaci jedné novely či novel v nadpisu nařízení vlády platí obdobně čl. 31 odst. 2. O obratu „kterým se mění“ v názvu nařízení vlády platí obdobně čl. 31 odst. 3.

Čl. 33

Nadpis vyhlášky

(1) Nadpis vyhlášky zní:

a)

„VYHLÁŠKA
ze dne 1998
o .....“,

b) jde-li o vyhlášku, která obsahuje novelu vyhlášky

„VYHLÁŠKA
ze dne 1998,
kterou se mění vyhláška Ministerstva ..... č. .../... Sb., o ....., ve znění
pozdějších předpisů“, nebo

„VYHLÁŠKA
ze dne 2009,
kterou se mění vyhláška č. .../.... Sb., o ....., ve znění pozdějších předpisů“.

(2) O citaci jedné novely či novel v nadpisu vyhlášky platí obdobně čl. 31 odst. 2. O obratu „kterou se mění“ v názvu vyhlášky platí obdobně čl. 31 odst. 3.

Čl. 34

**Nadpisy částí zákona, který obsahuje kromě novely
i úpravu jiných věcí nebo obsahuje pouze novely jiných zákonů**

(1) V nadpisu části první zákona v případech podle čl. 28 odst. 6 se uvede text, který vyjadřuje obsah právní úpravy jiných věcí než novely a který odpovídá příslušnému textu v názvu zákona (bez uvedení slova „Zákon“ nebo slov „Zákon o“, například jde-li o zákon o evropské společnosti a o změně některých zákonů, nadpis části první nezní „ZÁKON O EVROPSKÉ SPOLEČNOSTI“, ale „EVROPSKÁ SPOLEČNOST“).

(2) Nadpis části zákona, která obsahuje novelu zákona, se v případech podle čl. 28 odst. 6 a 7 uvede například v tomto znění:

„Změna zákona č. .../... Sb., o ....., ve znění pozdějších předpisů“.

nebo

„Změna zákona ... (uvede se název zákona nebo jeho zkrácený název; pokud je novelizována jen část první zákona, v níž je obsažena úprava jiných věcí než novela zákona, a v dalších částech zákona jsou obsaženy novely zákonů, lze v nadpisu části uvést jen část názvu novelizovaného zákona, která se k novelizované části první zákona vztahuje, například má-li být novelizována jen část první zákona o evropské společnosti a o změně některých zákonů, lze v nadpisu části uvést „Změna zákona o evropské společnosti“) .....,“

vždy však musí být v rámci jednoho zákona, obsahujícího novely více zákonů, použit jednotný způsob vyjádření nadpisů částí zákona, v nichž jsou novely zákonů obsaženy.

(3) O citaci jedné novely či novel v nadpisu části zákona platí obdobně čl. 31 odst. 2.

Čl. 35

Nadpis přílohy k právnímu předpisu

Příloha k právnímu předpisu musí mít nadpis. Nadpis přílohy k právnímu předpisu vyjadřuje stručně a výstižně hlavní obsah této přílohy. Umisťuje se nad textem přílohy uprostřed.

Hlava III

Úvodní věty v právních předpisech

Čl. 36

Úvodní věta zákona

(1) Návrh zákona se uvozuje touto větou:

a) jde-li o ústavní zákon

„Parlament se usnesl na tomto ústavním zákoně České republiky.“

b) jde-li o zákon

„Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky.“

(2) Návrh zákonného opatření Senátu se uvozuje touto větou: „Senát se usnesl na tomto zákonném opatření Senátu.“.

(3) Úvodní věta se uvádí pod nadpis zákona (zákoného opatření).

(4) Je-li ústavní zákon nebo zákon uvozen preambulí, zapracuje se obsah úvodní věty podle odstavce 1 do preambule v jejím závěru.

Čl. 37

Úvodní věta nařízení vlády

(1) Úvodní věta nařízení vlády zní:

- a) je-li nařízení vlády vydáváno podle zmocnění v zákoně k jeho vydání „Vláda nařizuje podle § ... zákona č. .../... Sb., o .....“;
- b) je-li nařízení vlády vydáváno k provedení zákona bez zvláštního zmocnění v zákoně k jeho vydání nebo jde o nařízení vlády, které provádí zákon ve větším rozsahu, než to vyplývá ze zmocnění v zákoně k jeho vydání „Vláda nařizuje k provedení zákona č. .../... Sb., o ....., ve znění zákona č. .../... Sb. a zákona č. .../... Sb.“.

(2) Úvodní věta se uvádí pod nadpis nařízení vlády.

Čl. 38

Úvodní věta vyhlášky

(1) Úvodní věta vyhlášky zní:

- a) „Ministerstvo (Český úřad .....) ..... stanoví podle § ... zákona č. .../... Sb., o .....“;
- b) „Ministerstvo ..... a Ministerstvo ..... stanoví podle § ... zákona č. .../... Sb., o .....“; nebo
- c) „Ministerstvo ..... v dohodě s Ministerstvem ..... stanoví podle § ... zákona č. .../... Sb., o .....“.

(2) Úvodní věta se uvádí pod nadpis vyhlášky.

Hlava IV

Některé požadavky na obsah právního předpisu

Čl. 39

Základní ustanovení

(1) Právní předpis obsahuje pouze ustanovení normativní povahy.

(2) Paragraf, u ústavního zákona článek, má obsahovat ustanovení, která se týkají pouze téže věci. Přednost je třeba dát krátkým paragrafům či článkům. V paragrafu nebo článku by zpravidla nemělo být obsaženo více jak 6 odstavců, jinak

je třeba v zájmu přehlednosti dát přednost rozdělení právní úpravy téže věci na více paragrafů či článků.

(3) Obsah rozsáhlého právního předpisu je vhodné k dosažení jeho přehlednosti členit na části, popřípadě dále na hlavy, díly a oddíly, popř. pododdíly. Je-li právní předpis takto členěn, musí části, hlavy, díly, oddíly, popř. pododdíly obsahovat ucelené úseky právního předpisu.

(4) V témže zákoně, včetně zákona obsahujícího novelu jiného právního předpisu, nelze upravovat věci různorodé, které spolu bezprostředně nesouvisejí.

(5) Zákonem nelze měnit nařízení vlády nebo vyhlášku; nařízením vlády nelze měnit vyhlášku. Zákonem lze však celé nařízení vlády nebo celou vyhlášku zrušit, ruší-li se zároveň zmocnění k jejich vydání nebo v případě nařízení vlády, ruší-li se ustanovení zákona, které nařízení vlády provádí, bylo-li vydáno bez zvláštního zmocnění v zákoně k jeho vydání.

(6) Nařízení vlády, jako prováděcí předpis k zákonu, může obsahovat pouze právní normy, které nepřekračují meze zákona, k jehož provedení je vydáno, a které tento zákon provádí. Do nařízení vlády se nepřejímají ustanovení prováděného zákona. Nařízení vlády nesmí nově upravovat věci, jejichž úprava patří do zákona. Pokud je nezbytné tyto věci upravit, je třeba navrhnout přímou novelu zákona.

(7) Vyhláška, jako prováděcí předpis k zákonu, může být vydána pouze na základě výslovného zmocnění v zákoně k jejímu vydání a může obsahovat pouze právní normy, kterými nejsou překračovány meze tohoto zmocnění. V ostatním platí obdobně odstavec 6.

Čl. 40

Terminologie v právním předpisu

(1) Právní předpis musí být terminologicky jednotný. Zároveň je třeba dbát souladu s terminologií použitou v navazujících a souvisejících právních předpisech různé právní síly. Je-li nutné uvést nový právní termín, je třeba jej v právním předpise blíže vymezit.

(2) Při tvorbě právního předpisu je nutno respektovat všeobecně uznávaný význam slov. Jestliže není možné se vyhnout použití slova s více významy, musí být z právního předpisu jasné, v jakém významu se slovo používá. Výjimečně lze za navrženým pojmem vložit do závorek bližší vysvětlení použitého pojmu nebo jeho synonymum. Zkratky slov lze použít jen, je-li jejich používání zavedeno zvláštním právním předpisem, například zkratky ČSN, Kč, nebo při označování jednotky cizí měny, například EUR; má-li však být v textu právního předpisu vyjádřeno, v jaké měně má adresát právní normy údaje určitého druhu uvádět, vyjádří se to například slovy „vyčíslí v korunách českých“ nebo „vyčíslí v eurech“. V datu se název měsíce vypisuje slovem.

(3) Cizích slov lze použít jen výjimečně, jsou-li součástí užívané právní terminologie, nebo užívá-li se jich běžně v jazyce upravovaného oboru a nelze je dost vhodně nahradit českým pojmem.

(4) V textu právního předpisu se používá oznamovacího způsobu přítomného času, zpravidla jednotného čísla; pozorně je třeba používat výrazů, které mají totožný tvar ve dvou, popřípadě více pádech.

Čl. 41

Použití slov „obdobně“ a „přiměřeně“

(1) Slovo „obdobně“ ve spojení s odkazem na jiné ustanovení téhož nebo jiného právního předpisu vyjadřuje, že toto ustanovení se vztahuje na vymezené právní vztahy v plném rozsahu. Používá se například obratu „Pro ..... platí obdobně § ... odst. ...“.

(2) Slova „přiměřeně“ ve spojení s odkazem na jiné ustanovení téhož nebo jiného právního předpisu lze použít výjimečně; vyjadřuje volnější vztah mezi tímto ustanovením a vymezenými právními vztahy. Používá se například obratu „Pro ..... platí přiměřeně § ... odst. ...“.

Čl. 42

Vyjádření variant

(1) Varianty se vyjadřují spojkami „nebo“ a „anebo“, před nimiž se dělá čárka. Při více možnostech se spojka „nebo“ klade mezi poslední dvě možnosti.

(2) Kumulativní výčet se vyjadřuje tak, že

- a) mezi více možnostmi, které musejí být splněny současně, se vloží čárky a mezi poslední dvě možnosti lze namísto čárky vložit slovo „a“, nebo
- b) při pouze dvou možnostech, které musejí být splněny současně, se mezi tyto možnosti vloží slovo „a“.

(3) Jsou-li v návrhu právního předpisu předkládána ustanovení ve variantách k rozhodnutí v určité fázi legislativního procesu, označí se variantní ustanovení (paragraf, odstavec, písmeno, bod) tak, že nad toto ustanovení se vloží slovo „**V A R I A N T A** ...“ napsané tučně proloženými a velkými písmeny s označením pořadí varianty, vyjádřeným římským číslem bez tečky. V těchto případech musejí být uvedeny alespoň 2 varianty, přičemž v každé z nich se ustanovení (paragraf, odstavec, písmeno, bod) označí totožným způsobem.

Čl. 43

Vyjádření číslovek a peněžních částek

(1) Základní číslovky určité se v textu právního předpisu vyjadřují zpravidla arabským číslem bez tečky, například „1“, „5“, „15“ atd. Číslovky základní neurčité, řadové, druhové a násobné a zlomky se neuvádějí číslem, ale slovně.

(2) Částky peněžní měny České republiky se v textu právního předpisu vyjadřují například takto: „1 000 Kč“ nebo „1 000,50 Kč“.

Čl. 44 Legislativní zkratka

(1) Legislativní zkratky lze použít pro pojem, který se v právním předpise vícekrát opakuje. Legislativní zkratka se zavede za pojmem, který nahrazuje, a to na místě, kde je tento pojem v právním předpisu použit poprvé; legislativní zkratku však nelze zavést v textu nadpisu nebo poznámky pod čarou, anebo v případě, kdy je podle čl. 40 odst. 1 v právním předpise vymežován pojem, na konci tohoto vymezení. Při zavedení legislativní zkratky se použije tento text: „(dále jen „...“).“ Legislativní zkratka se pokud možno uvádí v jednotném čísle, i když pojem zavedený legislativní zkratkou se v právním předpise používá v množném čísle. Pojem zavedený legislativní zkratkou v jednom právním předpise lze použít jen v prováděcím právním předpise, je-li zaveden v prováděném zákoně, a v jiném právním předpise jen tehdy, je-li v něm blíže vymezen nebo zaveden rovněž legislativní zkratkou.

(2) Legislativní zkratka musí být složena alespoň z jednoho slova. Legislativní zkratka nemůže obsahovat zkratky slov a nemůže se skládat z velkých písmen.

(3) Legislativní zkratky nelze použít v názvu právního předpisu ani v nadpisech uvnitř právního předpisu, které předcházejí místu, kde je zavedena. Po jejím zavedení je však nutno legislativní zkratky v dalším textu téhož právního předpisu důsledně používat.

Čl. 45 Odkaz v právním předpisu

(1) Odkazuje-li se v právním předpisu na jiné ustanovení téhož právního předpisu, použije se například obratu „odstavec 3“, a to v případě, kdy se odkazuje na jiný odstavec v rámci téhož paragrafu. Odkazuje-li se na ustanovení jiného paragrafu, použije se například obratu „§ 3 odst. 3“.

(2) Pokud má právní předpis přílohu, je nutno na ni v příslušném ustanovení právního předpisu odkázat a zároveň stručně vyjádřit její obsah, například „V příloze č. ... k tomuto zákonu je upraven ...“. Skutečnost, že příloha je součástí právního předpisu, se neuvádí.

(3) Předpokládá-li se v určitém ustanovení zákona vydání prováděcího právního předpisu, lze to vyjádřit například slovy „Prováděcí právní předpis upraví ...“.

(4) Odkazu na jiný právní předpis se v ustanovení právního předpisu používá zcela výjimečně, například je-li to odůvodněno potřebou komplexnosti obsahu právní úpravy. Odkazuje-li se na jiný právní předpis, použije se slovo „jiný právní předpis“. Má-li však mít odkaz normativní význam nebo je-li třeba určit, který z více v úvahu přicházejících jiných právních předpisů má právní předpis na mysli, zapracuje se do ustanovení právního předpisu namísto slova „jiný právní předpis“ název tohoto jiného právního předpisu, zpravidla v podobě jeho zkráceného názvu nebo v podobě zobecněného názvu umožňujícího jednoznačné určení tohoto právního předpisu, například „správní řád“ nebo „zákon upravující správu daní“.

(5) Odkaz na poznámku pod čarou se umístí za slovo nebo část ustanovení, kterých se poznámka pod čarou týká, před případnou čárkou, středník, dvojtečku nebo tečku, pokud za příslušným slovem nebo příslušnou částí ustanovení následují. Pokud se slovo nebo část ustanovení, za které byl umístěn odkaz na poznámku pod čarou, v následujících ustanoveních právního předpisu opakuje, odkaz na poznámku pod čarou se u nich uvede jen tehdy, je-li to vhodné z důvodu přehlednosti a srozumitelnosti právního předpisu.

(6) Odkazuje-li se v právním předpise na směrnici Evropské unie v případě podle čl. 20a metodických pokynů, použije se v právní normě buď úplná citace této směrnice, anebo její slovní nebo zkrácená citace s tím, že úplná citace této směrnice se uvede v poznámce pod čarou.

Čl. 46

Přejímání ustanovení jiného právního předpisu

Do právního předpisu se zpravidla nepřejímá ustanovení jiného právního předpisu (recepce). Vhodnější je odkázat na ustanovení jiného právního předpisu v poznámce pod čarou.

Čl. 47

Poznámka pod čarou

(1) Poznámka pod čarou obsahuje citaci právního předpisu, na který se v právním předpise odkazuje, anebo citaci pouze určitého ustanovení právního předpisu, na který se v právním předpise odkazuje. Odkazuje-li se na právní předpis nebo jeho jednotlivé ustanovení, uvede se v poznámce, v níž je právní předpis citován poprvé, úplná citace tohoto právního předpisu. Text jiné povahy se do poznámek pod čarou neuvádí, s výjimkou předpisů Evropské unie, uveřejněných v Úředním věstníku Evropské unie. Poznámky pod čarou nemají normativní povahu.

(2) Poznámky pod čarou se označují arabskými čísly a kulatou závorkou (poloviční závorkou); čísla označující poznámku pod čarou se uvádějí v souvislém pořadí. Je-li nutno do novelizovaného právního předpisu zapracovat novou poznámku pod čarou, označí se tato poznámka pod čarou, včetně odkazu na ni, číslem, které bezprostředně navazuje na číslo, které je u dosavadních poznámek pod čarou nejvyšší.

(3) Text za označením poznámky pod čarou začíná paragrafovou značkou nebo velkým počátečním písmenem a končí tečkou. Je-li v rámci jedné poznámky pod čarou uvedeno více právních předpisů, oddělují se tečkou; každý z těchto právních předpisů se uvádí na samostatné řádce. Je-li však v poznámce pod čarou uveden příkladný výčet právních předpisů, začíná text poznámky pod čarou slovem „Například“ a jednotlivé právní předpisy se v souvislém textu poznámky pod čarou oddělují čárkami.

(4) V poznámkách pod čarou se název předpisu Evropské unie uvede v jeho českém znění tak, jak je uveden v Úředním věstníku Evropské unie.

Čl. 48

Úvodní ustanovení právního předpisu

(1) Pokud je do právního předpisu zařazeno úvodní ustanovení, musí i toto ustanovení mít normativní povahu. V úvodním ustanovení lze v případě potřeby například vymezit rozsah právní úpravy, její hlavní předmět, na který pak navazují další ustanovení právního předpisu, nebo vymezit pojmy, kterých se používá v řadě ustanovení právní úpravy. Jde-li o pojmy, kterých se v právní úpravě používá pouze ojedinele, je namísto vymezit je až v ustanovení, v němž jsou poprvé použity. Vymezení pojmu nelze zaměňovat s vymezením pravidla jednání.

(2) Je-li právním předpisem prováděno přizpůsobení právního řádu přímo použitelnému předpisu Evropské unie, začátek úvodního ustanovení právního předpisu zní:

„Tento zákon (Toto nařízení, Tato vyhláška) upravuje v návaznosti na přímo použitelný předpis Evropské unie^{x)} .....“ (v poznámce pod čarou č. X se uvede citace tohoto předpisu a byl-li tento předpis novelizován, připojí se za jeho název slova „, v platném znění.“).

(3) Je-li právním předpisem promítnuta do právního předpisu celá směrnice Evropské unie nebo její podstatná část a toto promítnutí směrnice se týká podstatné části právního předpisu, začátek úvodního ustanovení právního předpisu zní:

„Tento zákon (Toto nařízení, Tato vyhláška) zapracovává příslušné předpisy Evropské unie^{x)} a upravuje

- a) .....,
 b) ..... (v tomto dalším pododstavci či v pododstavcích se vyjádří ta část předmětu právní úpravy, která překračuje rámec promítnutých předpisů EU) .....

„(v poznámce pod čarou č. X se uvedou citace skutečně promítnutých předpisů, včetně skutečně promítnutých novel těchto předpisů s tím, že každý z těchto předpisů a každá jejich novela se uvede na samostatné řádce, a to způsobem vyplývajícím z čl. 47 odst. 3 věty první a druhé, a je-li promítnuta podstatná část směrnice, v poznámce pod čarou se uvedou příslušná skutečně promítnutá ustanovení směrnice).“

(4) Je-li právním předpisem prováděno jak přizpůsobení právního řádu přímo použitelnému předpisu Evropské unie, tak je jím promítána do právního předpisu celá směrnice Evropské unie nebo její podstatná část, začátek úvodního ustanovení právního předpisu zní:

„Tento zákon (Toto nařízení, Tato vyhláška) zapracovává příslušné předpisy Evropské unie^{x)}, zároveň navazuje na přímo použitelný předpis Evropské unie^{xx)} a upravuje

- a) .....,
 b) .....,
 c) ..... (v tomto dalším pododstavci či v pododstavcích se vyjádří ta část předmětu právní úpravy, která nemá implementační povahu) .....

(5) V případě podle odstavce 4 se pro poznámky pod čarou č. X a XX použijí obdobně odstavců 2 a 3.

(6) V právním předpise se začátek úvodního ustanovení podle odstavce 3 neuvede, pokud je právním předpisem promítnuta do právního řádu jen nepodstatná

část směrnice Evropské unie, anebo pokud se promítnutí směrnice Evropské unie týká nepodstatné části právního předpisu. V tomto případě postačí u příslušného ustanovení právního předpisu odkázat na poznámku pod čarou a v ní uvést příslušné skutečně promítnuté ustanovení směrnice Evropské unie.

(7) Je-li právní předpis technickým předpisem a jako takový byl oznámen Komisi podle směrnice 98/34/ES, do úvodního ustanovení právního předpisu se zapracuje tento text:

„Tento zákon (Toto nařízení, Tato vyhláška) byl oznámen v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 98/34/ES ze dne 22. června 1998 o postupu poskytování informací v oblasti technických norem a předpisů a pravidel pro služby informační společnosti, ve znění směrnice 98/48/ES.“.

(8) Má-li právní předpis předmět úpravy shodný nebo v podstatné míře shodný s předmětem úpravy obsažené v přímo použitelném předpisu Evropské unie a nejde-li o přizpůsobení právního řádu tomuto předpisu, do úvodního ustanovení právního předpisu se zapracuje tento text:

„Tento zákon (Toto nařízení, Tato vyhláška) se použije na právní vztahy, které nejsou upraveny přímo použitelným předpisem Evropské unie v oblasti .....^{x)}“ (stručně se charakterizuje tato oblast a v poznámce pod čarou se uvede citace tohoto předpisu).

Čl. 49

Zákonné zmocnění k vydání prováděcího právního předpisu

(1) Jestliže zákon předpokládá vydání vyhlášky, musí zmocnění k jejímu vydání

- a) označit orgán, který vyhlášku vydá,
- b) vymežit konkrétní věci, které mají být vyhláškou upraveny (nestačí pouhý odkaz na určité ustanovení právního předpisu, ani obecné zmocnění k úpravě podrobností), a rozsah, v jakém mají být upraveny; zejména v případech, kdy má být podle zákonného zmocnění konkretizován ve vyhlášce číselný údaj, musí zákonné zmocnění k vydání vyhlášky obsahovat rovněž kritéria, jakými se má příslušný orgán při konkretizaci výše číselného údaje ve vyhlášce řídit.

(2) Zmocnění k vydání vyhlášky se zpravidla uvádí v rámci závěrečných ustanovení zákona. V případech, kdy v některých ustanoveních právního předpisu se v rozsahu podle odstavce 1 písm. b) vydání vyhlášky předpokládá, orgán, který má vyhlášku vydat, se zde neuvádí a uvede se až v závěrečných ustanoveních zákona obsahujících zmocnění k vydání prováděcího předpisu; v tomto případě postačí ve zmocnění k vydání vyhlášky již jen odkázat na ustanovení zákona, v němž se vydání vyhlášky předpokládá.

(3) Pro zmocnění k vydání nařízení vlády platí obdobně odstavce 1 a 2.

(4) Zákonné zmocnění k vydání nařízení vlády se uvede například slovy

- a) „Vláda stanoví nařízením ...“, nebo
- b) „Vláda může nařízením stanovit ..., jestliže ...“, a to v případě, kdy vydání nařízení vlády je ve zmocnění zároveň vázáno na vznik určitých okolností, které mohou nastat v budoucnosti.

(5) Zákonné zmocnění k vydání vyhlášky se uvede například slovy

- a) „Ministerstvo ..... stanoví vyhláškou .....“, nebo
- b) „Ministerstvo může vyhláškou stanovit ....., jestliže .....“, a to v případě, kdy vydání vyhlášky je ve zmocnění zároveň vázáno na vznik určitých okolností, které mohou nastat v budoucnosti.

(6) V případech podle odstavce 4 písm. a) a podle odstavce 5 písm. a) návrhy prováděcích právních předpisů nutno připravit tak, aby nabyly účinnosti v týž den, v němž nabude účinnosti ustanovení zákona, k jehož provedení jsou vydávány.

Čl. 50

Zmocnění k povolování výjimek ze zákona

(1) Jestliže zákon má výjimečně obsahovat zmocnění k povolování výjimek z ustanovení zákona, uvádí se toto zmocnění zpravidla v rámci závěrečných ustanovení zákona.

(2) Ve zmocnění k povolování výjimek ze zákona musí být vymezen orgán, který je oprávněn výjimky povolovat, v kterých věcech a v jakém rozsahu může výjimky povolovat a jakými základními kritérii se při rozhodování o výjimkách má řídit.

Čl. 51

Přechodné ustanovení právního předpisu

(1) V přechodném ustanovení právního předpisu může být například stanoveno,

- a) že na právní vztahy vzniklé přede dnem nabytí účinnosti nového právního předpisu se vztahují dosavadní právní předpisy,
- b) jakým způsobem, popřípadě v jakém období, mají být právní poměry uvedeny do souladu s novým právním předpisem,
- c) jakým způsobem, popřípadě v jakém období, se ukončí řízení zahájené přede dnem nabytí účinnosti právního předpisu,
- d) jakým způsobem, popřípadě v jakém období mají být ustaveny orgány v institucích zřízených novým zákonem,
- e) jakým způsobem, popřípadě v jakém rozsahu, přecházejí práva a povinnosti na právní nástupce institucí zřízených zákonem.

(2) Pokud zákon obsahuje novelu zákona a v přechodných ustanoveních, obsažených v samostatném článku, je odkazováno na ustanovení novelizovaného zákona, je nutno vyjádřit, zda jde o ustanovení v jeho dosavadním znění, a to například slovy „, ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona“, nebo o ustanovení v jeho novelizovaném znění, a to například slovy „, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona“; vždy je však nutno za ustanovení, na které se odkazuje, vložit slova „zákona č. .../... Sb.“. Obdobně to platí pro přechodná ustanovení, obsažená v samostatném článku, při novele nařízení vlády nebo vyhlášky.

Čl. 52

Zrušovací ustanovení právního předpisu

(1) Ve zrušovacím ustanovení musí být výslovně uvedeny všechny právní předpisy, které se novým právním předpisem zrušují.

(2) Zrušovací ustanovení například zní:

- a) je-li rušen pouze jeden zákon
„Zákon .../... Sb., o ..., se zrušuje.“,
- b) je-li rušeno více právních předpisů, z nichž některé byly novelizovány, nebo má-li být v souvislosti s novelizací zákona nebo v souvislosti se zrušením zákona zrušen i prováděcí předpis vydaný k jeho provedení, zrušovací ustanovení například zní:
„Zrušuje se:
  - 1. Zákon č. .../... Sb., o ....
  - 2. Zákon č. .../... Sb., kterým se mění zákon č. .../... Sb., o ....
  - 3. Nařízení vlády č. .../... Sb., o ....
  - 4. Nařízení vlády č. .../... Sb., kterým se mění nařízení vlády č. .../... Sb., o ....
  - 5. Vyhláška č. .../... Sb., kterou se provádí ....
  - 6. Vyhláška č. .../... Sb., kterou se mění vyhláška č. .../... Sb., kterou se provádí ....“.

(3) Má-li být v souvislosti s přijetím nové právní úpravy zrušeno jen některé ustanovení jiného právního předpisu nebo některá ustanovení jiného právního předpisu či části těchto ustanovení, je třeba zrušení tohoto ustanovení nebo jeho části uvést v samostatné části právního předpisu formou jeho novely (čl. 28 odst. 6 a 7).

Čl. 53

Ustanovení o nabytí účinnosti nebo pozbytí platnosti právního předpisu

(1) V ustanovení o účinnosti právního předpisu se uvede den, měsíc a rok, kterým má právní předpis nabýt účinnosti. Stanovení počátku nabytí účinnosti dnem vyhlášení právního předpisu je třeba omezit jen na případy časově naléhavé. Ustanovení o nabytí účinnosti, popřípadě o pozbytí platnosti, se uvede s přihlédnutím k povaze věci takto:

- a) „Tento zákon (ústavní zákon) nabývá účinnosti dnem 1. října 2002.“,
- b) „Tento zákon nabývá účinnosti dnem ..., s výjimkou ustanovení § ..., § ... odst. ... písm. ... a § ... (nebo s výjimkou ustanovení čl. ... bodů ..., anebo s výjimkou ustanovení čl. ... bodu ..., pokud jde o § ..., bodu ..., pokud jde o § ... odst. ... písm. ...), která nabývají účinnosti ...“,
- c) „Tento zákon (ústavní zákon) nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.“,
- d) „Tento zákon (ústavní zákon) nabývá účinnosti .....“,
- e) „Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. června 2002.“,
- f) „(1) Toto nařízení nabývá účinnosti dnem ...
(2) Toto nařízení pozbývá platnosti dnem ...“,
- g) „Toto nařízení nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.“,
- h) „Toto nařízení nabývá účinnosti ...“,
- i) „Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. června 2002.“,

- j) „Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem ..., s výjimkou ustanovení § ..., ..., § ... odst. ... písm. ..., (nebo s výjimkou ustanovení čl. ... bodů ..., ... a ... anebo s výjimkou čl. ... bodu ..., pokud jde o § ..., bodu ..., pokud jde o § ... odst. ... písm. ...), která nabývají účinnosti dnem ...“;
- k) „Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem jejího vyhlášení.“, nebo
- l) „Tato vyhláška nabývá účinnosti ...“.

(2) Při návržení dne nabytí účinnosti zákona je třeba počítat s dobou potřebnou k jeho projednání v legislativních orgánech, ve vládě, v orgánech Parlamentu, s dobou potřebnou k opatření podpisu prezidenta republiky a s dobou potřebnou pro vyhlášení zákona ve Sbírce zákonů. Přiměřeně to platí i pro návržení dne nabytí účinnosti nařízení vlády.

(3) Při návržení dne nabytí účinnosti právního předpisu je třeba počítat i s dostatečně dlouhou dobou mezi vyhlášením právního předpisu ve Sbírce zákonů a dnem nabytí jeho účinnosti, aby se s právním předpisem mohly ještě před nabytím jeho účinnosti seznámit osoby, pro které je určen. Zároveň je třeba dbát, aby den nabytí účinnosti právního předpisu byl vyjádřen srozumitelně a jednoznačně; není-li den nabytí účinnosti vyjádřen dnem, měsícem a rokem nebo slovy „dnem jeho vyhlášení“, lze použít například slova „šedesátým dnem ode dne jeho vyhlášení“.

(4) Zpětnou účinnost právního předpisu nelze navrhopvat. Ve vztahu k novele právního předpisu nelze navrhopvat ustanovení o pozbytí platnosti této novely.

Hlava V Některé požadavky na obsah novely právního předpisu

Čl. 54 Základní ustanovení

(1) Přípustná je pouze přímá novela právního předpisu.

(2) Právní předpis se novelizuje právním předpisem stejné právní síly. Mají-li být novelizovány výnosy, směrnice a jinak nazvané prováděcí právní předpisy, jejichž vydání bylo oznámeno ve Sbírce zákonů, lze věci, dosud upravené uvedenými prováděcími právními předpisy, upravit nově vyhláškou a uvedené prováděcí právní předpisy vyhláškou zrušit, pokud je v zákoně zmocnění k jejímu vydání.

(3) Je-li navrhován zákon, který si vyžádá novelu jiného zákona nebo více zákonů, lze v rámci těchto novel, členěných podle čl. 28 odst. 6 a 7, upravovat pouze věci, jež bezprostředně souvisejí se zákonem, který novelu či novely jiných právních předpisů vyvolal. V právním předpisu, který obsahuje pouze novely několika právních předpisů, jakož i v právním předpisu, který kromě vlastního předmětu úpravy, obsahuje i novely jiných právních předpisů, se tyto novely řadí zpravidla v pořadí, v jakém byly vyhlášeny ve Sbírce zákonů; v nadpisech částí takového právního předpisu se použije zkrácené citace novelizovaného právního předpisu.

(4) Pokud je novelizován právní předpis, jehož členění neodpovídá zásadám uvedeným v čl. 25 až 27, dosavadní členění právního předpisu zůstává při jeho novelizaci zachováno.

(5) Je-li to třeba k zajištění přehlednosti novelizovaného zákona, zejména byl-li již vícekrát novelizován, navrhne se v samostatném článku novely zmocnění pro předsedu vlády, aby ve Sbírce zákonů vyhlásil úplné znění zákona.

(6) Větou se pro účely těchto legislativních pravidel rozumí to ustanovení paragrafu, článku nebo odstavce, které není členěno na pododstavce či body a které začíná velkým počátečním písmenem a končí tečkou.

(7) Je-li třeba novelizovat právní předpis, který dosud nenabyl účinnosti, může novela nabýt účinnosti nejdříve dnem nabytí účinnosti takového právního předpisu; tato skutečnost se vyjádří v ustanovení o nabytí účinnosti právního předpisu. Podle věty první se nepostupuje

- a) je-li účelem novely to, aby některé ustanovení takového právního předpisu nabylo účinnosti dříve, než nabude účinnosti právní předpis jako celek; tato skutečnost se vyjádří v ustanovení o nabytí účinnosti právního předpisu; takovou novelou lze změnit účinnost pouze těch ustanovení právního předpisu, která lze aplikovat samostatně, tzn. bez vazby na jiná ustanovení právního předpisu, která dosud účinnosti nenabyla,
- b) je-li účelem novely změnit ustanovení právního předpisu, které již účinnosti nabylo nebo které má nabýt účinnosti dříve než právní předpis jako celek; takovou novelou lze změnit pouze ta ustanovení právního předpisu, která lze aplikovat samostatně, tzn. bez vazby na jiná ustanovení právního předpisu, která dosud účinnosti nenabyla.

(8) Pokud byl účinný právní předpis novelizován a novela nabyla platnosti, nikoliv však účinnosti a právní úpravu obsaženou v novele je třeba změnit, postupuje se takto:

- a) právní předpis se novelizuje v platném znění, novelizační bod, který mění příslušné ustanovení právního předpisu jiným způsobem než novelizační bod obsažený v již platné a neúčinné novele nabude účinnosti podle potřeby buď dříve nebo ke stejnému termínu jako novelizační bod obsažený v již platné a neúčinné novele a tento novelizační bod obsažený v již platné a neúčinné novele se ke dni nabytí účinnosti nově navržené novely zruší, a to v případě, kdy je záměrem, aby právní úprava navržená v nově navržené novele nahradila úpravu v již platné a neúčinné novele nebo
- b) právní předpis se novelizuje v platném znění, novelizační bod, který mění příslušné ustanovení právního předpisu jiným způsobem než novelizační bod obsažený v již platné a neúčinné novele, a zároveň je jednak třeba, aby tato změna byla účinná jen do doby nabytí účinnosti již platné a neúčinné novely a jednak je zároveň třeba změnit právní úpravu obsaženou v této platné a neúčinné novele, obsahuje nově navržená novela příslušné novelizační body s odchylným termínem nabytí účinnosti a zároveň se ke dni nabytí účinnosti nově navržené novely příslušný bod platné a neúčinné novely zruší.

(9) Má-li být novelizován účinný právní předpis, k němuž již byla přijata platná a dosud neúčinná novela, a to tak, že nově navržená novela má na přechodnou dobu do termínu nabytí účinnosti platné a dosud neúčinné novely změnit účinné

ustanovení právního předpisu, dotčené platnou a neúčinnou novelou, postupuje se takto:

- a) týká-li se nově navržená novela pouze jednoho ustanovení, uvede se v úvodní části textu novely úplná citace novelizovaného zákona a pouze ty případné novely měněného ustanovení právního předpisu, které jsou účinné, nebo
- b) týká-li se nově navržená novela více ustanovení, uvede se v úvodní části textu bodu novely obrat „ , ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona“, například „V § 3 odst. 1 písm. a), ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se ...“.

(10) Pokud byl právní předpis, který nabyt účinnosti, novelizován, novela nabyt platnosti, nikoliv však účinnosti a je třeba změnit den nabytí účinnosti takové novely nebo některých jejích částí, provede se změna ustanovení o nabytí účinnosti novely.

Čl. 55

Obsah článku I novely nebo paragrafu uvedeného pod nadpisem té části zákona, která obsahuje novelu

(1) Článek I novely, nebo paragraf uvedený pod nadpisem té části zákona, která obsahuje novelu (čl. 28 odst. 6 a 7), obsahují úvodní větu a jednotlivé body, pokud se navrhuje více změn v ustanovení právního předpisu. Každou jednotlivou změnu ustanovení právního předpisu je třeba uvést v samostatném bodu novely. Týká-li se tatáž změna více ustanovení právního předpisu, vymezí se tato změna v jednom bodu novely s uvedením ustanovení, kterých se týká.

(2) Úvodní věta podle odstavce 1 například zní:
„Zákon č. .../... Sb., o ..., se mění takto:“, nebo
„Zákon č. .../... Sb., o ..., ve znění zákona č. .../... Sb., zákona č. .../... Sb. a nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. .../... Sb., se mění takto:“.

(3) Má-li být provedena pouze jedna změna v právním předpise, úvodní věta podle odstavce 1 ani bod novely se neuvede a přímo se vyjádří změna právního předpisu takto:

„V zákoně č. .../... Sb., o ..., ve znění zákona č. .../... Sb. a zákona č. .../... Sb., se § ... zrušuje.“ (uvede se výčet všech novel, které se promítají do platného znění zákona),

„V § ... zákona č. .../... Sb., o ..., ve znění zákona č. .../... Sb., se na konci odstavce ... tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno ..., které včetně poznámky /poznámek/ pod čarou č. ... zní:“ (uvede se výčet pouze těch novel, které se promítají do platného znění měněného paragrafu),

„V § ... odst. ... (písm. ... bodě ...) zákona č. .../... Sb., o ..., ve znění zákona č. .../... Sb., se slova „...“ nahrazují slovy „...“ (uvede se výčet pouze těch novel, které se promítají do platného znění měněného odstavce, popřípadě pododstavce či bodu);

mění-li se pouze příloha k právním předpisu, uvede se úvodní věta takto:

„V bodě ... přílohy k zákonu č. .../... Sb., o ..., ve znění zákona č. .../... Sb., se slova „...“ nahrazují slovy „...“ (uvede se výčet pouze těch novel, které se promítají do platného znění měněného bodu), nebo „Příloha č. ... k zákonu č. .../... Sb., o ..., ve znění zákona č. .../... Sb., se mění takto:“ (a následují jednotlivé body novely); (uvede se výčet pouze těch novel, které se promítají do platného znění přílohy).

(4) Je-li novelou rušen, vkládán nebo doplňován odstavec, pododstavec nebo bod právního předpisu a tato změna si vyžaduje přečíslování následujících odstavců, pododstavců nebo bodů, vyjádří se tato změna přečíslování v závěru příslušného bodu novely v samostatné větě. Obdobně to platí, je-li do právního předpisu vkládána nová část, hlava, díl, oddíl nebo pododdíl; pokud se však část, hlava, díl, oddíl nebo pododdíl zrušuje, zbývající části, hlavy, díly, oddíly nebo pododdíly se nepřechíslovávají. Je-li novelou rušen nebo vkládán paragraf, následující paragrafy se nepřechíslovávají.

(5) Přejícná ustanovení a text nadpisu v právním předpisu se nenovelizují; u nadpisu to neplatí tehdy, pokud by se nadpis v důsledku změny právního předpisu dostal do rozporu s čl. 30 odst. 1 větou třetí nebo čl. 30 odst. 3 větou druhou. To platí obdobně i v případě nadpisu paragrafu. Samostatně se zpravidla nenovelizuje ani text v poznámkách pod čarou. Poznámku pod čarou lze však v rámci novely ustanovení právního předpisu vypustit, anebo novou poznámku pod čarou doplnit.

Čl. 56

Text bodů novely

při zrušení ustanovení nebo části ustanovení právního předpisu bez náhrady

(1) Zrušuje-li se stávající ustanovení právního předpisu, část tohoto ustanovení, nebo jen některá slova či některé slovo anebo číslovka bez náhrady, vyjádří se to v textu bodu novely slovy „se zrušuje“.

(2) Text bodů novely zákona, nařízení vlády nebo vyhlášky v případech, kdy se bez náhrady zrušuje ucelený úsek právního předpisu, zní:

- a) „§ ... se včetně nadpisu (a poznámky /poznámek/ pod čarou č. ...) zrušuje.“;
- b) „§ ... se (včetně poznámky /poznámek/ pod čarou č. ...) zrušuje.“;
- c) „§ ... a (až) ... se (včetně nadpisu /nadpisů/) (a poznámky /poznámek/ pod čarou č. ...) zrušují.“;
- d) „V § ... se odstavec (odstavce) .... (včetně poznámky /poznámek/ pod čarou č. ...) zrušuje (zrušují).“;
zbývají-li po zrušení odstavce, resp. odstavců v daném paragrafu další odstavce, které následují za zrušovaným odstavcem nebo odstavci, uvede se v závěru bodu novely na samostatném řádku bez uvozovek věta „Dosavadní odstavec (odstavce) ... se označuje (označují) jako odstavec (odstavce) ...“;
zrušuje-li se paragraf, následující paragrafy se nepřechíslovávají,
- e) má-li paragraf dva odstavce, z nichž jeden se zrušuje
„V § ... se odstavec ... (včetně poznámky /poznámek/ pod čarou č. ...) zrušuje a zároveň se zrušuje označení odstavce ...“;
- f) „V § ... odst. ... se písmeno (písmena) ... (včetně poznámky /poznámek/ pod čarou č. ...) zrušuje (zrušují).“;
zbývají-li po zrušení písmene, resp. písmen v daném odstavci další písmena, která následují za zrušovaným písmenem nebo písmeny, uvede se v závěru bodu novely na samostatném řádku bez uvozovek věta „Dosavadní písmeno (písmena) ... se označují jako písmena ...“;
- g) „V § ... odst. ... se na konci písmene ... čárka (středník) nahrazuje tečkou a písmeno ... (písmena ...) se zrušuje (zrušují).“;
- h) „V § ... odst. ... písm. ... se bod (body) ... (včetně poznámky /poznámek/ pod čarou č. ...) zrušuje (zrušují).“;

zbývají-li po zrušení bodu, resp. bodů v daném odstavci další body, které následují za zrušeným bodem nebo body, uvede se v závěru bodu novely na samostatném řádku bez uvozovek věta „Dosavadní bod (body) ... se označuje (označují) jako bod (body) ...“,

- i) „V § ... odst. ... písm. ... se na konci bodu ... čárka (středník) nahrazuje tečkou a bod ... (body ...) se zrušuje (zrušují).“,
- j) zrušuje-li se skupina paragrafů, která představuje ucelenou část, hlavu, díl, oddíl nebo pododdíl
  - „Část ... (Části ...) se včetně nadpisu (nadpisů) (a poznámky /poznámek/ pod čarou č. ...) zrušuje (zrušují).“,
  - „V části ... se hlava ... (hlavy ...) včetně nadpisu (nadpisů) (a poznámky /poznámek/ pod čarou č. ...) zrušuje (zrušují).“,
  - „V části ... hlavě ... se díl ... (díly ...) včetně nadpisu (nadpisů) (a poznámky /poznámek/ pod čarou č. ...) zrušuje (zrušují).“,
  - „V části ... hlavě ... dílu ... se oddíl ... (oddíly ...) včetně nadpisu (nadpisů) (a poznámky /poznámek/ pod čarou č. ...) zrušuje (zrušují).“,
  - „V části ... hlavě ... dílu ... oddílu ... se pododdíl ... (pododdíly ...) včetně nadpisu (nadpisů) (a poznámky /poznámek/ pod čarou č. ...) zrušuje (zrušují).“.

(3) Zrušuje-li se pouze označení částí, hlav, dílů, oddílů nebo pododdílů, aniž jde o případ podle odstavce 2 písm. j), text bodů novely zní:

- a) „Označení části (částí) .... se včetně nadpisu (nadpisů) zrušuje a dosavadní část (části) .... se označuje (označují) jako část (částí) ....“,
- b) „V části .... se označení hlavy (hlav) .... včetně nadpisu (nadpisů) zrušuje a dosavadní hlavy .... se označují jako hlavy ....“,
- c) „V části .... hlavě .... se označení dílu (díly) .... včetně nadpisu (nadpisů) zrušuje a dosavadní díly .... se označují jako díly ....“,
- d) „V části .... hlavě .... dílu .... se označení oddílu (oddílů) .... včetně nadpisu (nadpisů) zrušuje a dosavadní oddíly .... se označují jako oddíly ....“,
- e) „V části .... hlavě .... dílu .... oddílu .... se označení pododdílu (pododdílů) .... včetně nadpisu (nadpisů) zrušuje a dosavadní pododdíly .... se označují jako pododdíly ....“.

(4) Text bodů novely v případech, kdy se bez náhrady zrušují jednotlivé věty, jejich části nebo jednotlivá slova, zní:

- a) „V § ... odst. ... se věta (věty) ... (např. první, druhá, třetí, ... poslední) (včetně poznámky /poznámek/ pod čarou č. ...) zrušuje (zrušují).“,
- b) „V § ... odst. .... se část věty za středníkem včetně středníku (a včetně poznámky /poznámek/ pod čarou č. ...) zrušuje.“,
- c) „V § ... odst. ... písm. ... se část věty za středníkem včetně středníku (a včetně poznámky /poznámek/ pod čarou č. ...) zrušuje.“,
- d) „V § ... odst. ... písm. ... bodě ... se část věty za středníkem včetně středníku (a včetně poznámky /poznámek/ pod čarou č. ...) zrušuje.“,
- e) „V § ... se slovo (slova) „ ... “ (včetně poznámky /poznámek/ pod čarou č. ...) zrušuje (zrušují).“,
- f) „V § ... odst. ... se slovo (slova) „ ... “ (včetně poznámky /poznámek/ pod čarou č. ...) zrušuje (zrušují).“,
- g) „V § ... odst. ... písm. ... se slovo (slova) „ ... “ (včetně poznámky /poznámek/ pod čarou č. ...) zrušuje (zrušují).“,
- h) „V § ... odst. ... písm. ... bodě ... se slovo (slova) „ ... “ (včetně poznámky /poznámek/ pod čarou č. ...) zrušuje (zrušují).“.

Zrušuje-li se část textu úvodní části ustanovení paragrafu, odstavce nebo pododstavce, uvede se „V § ... (odst. ... písm. ...) úvodní části ustanovení se slovo (slova) „...“ (včetně poznámky /poznámek/ pod čarou č. ...) zrušuje (zrušují)“.

(5) U novely ústavního zákona platí odstavce 1 až 4 obdobně s tím, že místo parafráfové značky se použije zkratka „čl.“.

Čl. 57

Text bodů novely při nahrazení ustanovení nebo části ustanovení právního předpisu jiným ustanovením nebo jeho částí

(1) Nahrazuje-li se dosavadní paragraf, odstavec, pododstavec nebo bod novým paragrafem, odstavcem, pododstavcem nebo bodem, vyjádří se to slovem „zní“:

(2) V případech podle odstavce 1 úvodní část textu bodu novely zní:

- a) „§ ... (včetně nadpisu) (a poznámky /poznámek/ pod čarou č. ...) zní:“;
- b) „§ ... a (až) ... (včetně nadpisu/nadpisů/) (a poznámky /poznámek/ pod čarou č. ...) znějí:“;
- c) „V § ... odstavec ... (odstavce ...) (včetně poznámky /poznámek/ pod čarou č. ...) zní (znějí):“;
- d) „V § ... odst. ... písmeno ... (písmena ...) (včetně poznámky /poznámek/ pod čarou č. ...) zní (znějí):“;
- e) „V § ... odst. ... písm. ... bod ... (body ...) (včetně poznámky /poznámek/ pod čarou č. ...) zní (znějí):“.

(3) Nahrazují-li se jednotlivé věty jinými větami nebo částí ustanovení jinými částmi, jednotlivá slova jinými slovy nebo čísla či částky jinými čísly nebo částkami, vyjádří se to slovy „se nahrazuje“.

(4) V případech podle odstavce 3 text bodu novely zní:

- a) „V § ... se věta (věty) ... (např. první, druhá, třetí, ... poslední) nahrazuje (nahrazují) větou (větami) „.....“.
Poznámka pod čarou č. x zní:
„X) .....“;
- b) „V § ... odst. ... se věta (věty) ... (např. první, druhá, třetí, ... poslední) nahrazuje (nahrazují) větou (větami) „.....“;
- c) „V § ... se slovo (slova) „...“ nahrazuje (nahrazují) slovem (slovy) „...“;
- d) „V § ... větě ... (např. první, druhé, třetí, ... poslední) se slovo (slova) „...“ nahrazuje (nahrazují) slovem (slovy) „...“;
- e) „V § ... odst. ... se slovo (slova) „...“ nahrazuje (nahrazují) slovem (slovy) „...“;
- f) „V § ... odst. ... písm. ... se slovo (slova) „...“ nahrazuje (nahrazují) slovem (slovy) „...“;
- g) „V § ... odst. ... písm. ... bodě ... se slovo (slova) „...“ nahrazuje (nahrazují) slovem (slovy) „...“^{x)}.
Poznámka pod čarou č. X zní: „X) .....“;
- h) nahrazuje-li se celý text úvodní části ustanovení paragrafu, odstavce nebo pododstavce „V § ... (odst. ... písm. ...) úvodní část ustanovení zní:“;
- i) nahrazuje-li se část textu úvodní části ustanovení paragrafu, odstavce nebo pododstavce „V § ... (odst. ... písm. ...) úvodní části ustanovení se slovo (slova) „...“ nahrazuje (nahrazují) slovem (slovy) „...“;

- j) „V § ... se částka „... Kč“ nahrazuje částkou „... Kč“.“,
- k) „V § ... odst. ... se částka „... Kč“ nahrazuje částkou „... Kč“.“,
- l) „V § ... odst. ... písm. ... se částka „... Kč“ nahrazuje částkou „... Kč“.“,
- m) „V § ... odst. ... písm. ... bodě ... se částka „... Kč“ nahrazuje částkou „... Kč“.“,
- n) „V § ... se číslo „...“ nahrazuje číslem „...“.“,
- o) „V § ... odst. ... se číslo „...“ nahrazuje číslem „...“.“,
- p) „V § ... odst. ... písm. ... se číslo „...“ nahrazuje číslem „...“.“,
- q) „V § ... odst. ... písm. ... bodě ... se číslo „...“ nahrazuje číslem „...“.“.

(5) U novely ústavního zákona platí odstavce 1 až 4 obdobně s tím, že místo paragrafové značky se použije zkratka „čl.“.

Čl. 58

Text bodů novely

při doplnění právního předpisu o další ustanovení nebo jeho část

(1) Doplnuje-li se

- a) do právního předpisu nový paragraf, nebo skupina paragrafů tvořící část, hlavu, díl, oddíl nebo pododdíl,
- b) nový odstavec na začátek stávajícího paragrafu nebo mezi stávající odstavce,
- c) nový pododstavec před stávající pododstavce, mezi stávající pododstavce nebo za poslední pododstavec, za nímž následuje závěrečná část ustanovení,
- d) nový bod před stávající první bod nebo mezi stávající body, vyjádří se to slovy „se vkládá“.

(2) V případech podle odstavce 1 úvodní část textu bodu novely zní:

- a) „Za § ... se vkládá nový § ... (nové § ... a /až/ ...), který (které) (včetně nadpisu /nadpisů/ a poznámky /poznámek/ pod čarou č. ...) zní (znějí):“,
- b) „§... (§ ... a ... /až/ ...) (včetně nadpisu (nadpisů) a poznámky /poznámek/ pod čarou č. ...) zní (znějí):“, pokud byl některý paragraf v souvislém pořadí předchozí novelou vypuštěn a na jeho místo má být vložen nový paragraf,
- c) „Za část ... se vkládá (vkládají) nová část ... (nové části ...), která (které) včetně nadpisu (nadpisů) (a poznámky /poznámek/ pod čarou č. ...), zní (znějí):“; v závěru bodu novely se na samostatném řádku bez uvozovek uvede věta „Dosavadní část ... (části ...) ... se označuje (označují) jako část ... (části ...)“,
- d) „V části ... se za hlavu ... vkládá (vkládají) nová hlava ... (nové hlavy ...), která (které) včetně nadpisu (nadpisů) (a poznámky /poznámek/ pod čarou č. ...) zní (znějí):“; v závěru bodu novely se na samostatném řádku bez uvozovek uvede věta „Dosavadní hlava ... (hlavy ...) se označuje (označují) jako hlava ... (hlavy ...)“,
- e) „V části ... hlavě ... se za díl ... vkládá (vkládají) nový díl ... (nové díly ...), který (které) včetně nadpisu (nadpisů) (a poznámky /poznámek/ pod čarou č. ...) zní (znějí):“; v závěru bodu novely se na samostatném řádku bez uvozovek uvede věta „Dosavadní díl ... (díly ...) ... se označuje (označují) jako díl ... (díly ...)“,
- f) „V části ... hlavě ... dílu ... se za oddíl ... vkládá (vkládají) nový oddíl ... (nové oddíly...), který (které) včetně nadpisu (nadpisů) (a poznámky /poznámek/ pod čarou č. ...) zní (znějí):“; v závěru bodu novely se na samostatném řádku bez uvozovek uvede věta „Dosavadní oddíl ... (oddíly ...) ... se označuje (označují) jako oddíl ... (oddíly ...)“,
- g) „V části ... hlavě ... dílu ... oddílu ... se za pododdíl ... vkládá (vkládají) nový pododdíl ... (nové pododdíly...), který (které) včetně nadpisu (nadpisů)

- (a poznámky /poznámek/ pod čarou č. ...) zní (znějí):“; v závěru bodu novely se na samostatném řádku bez uvozovek uvede věta „Dosavadní pododdíl ... (pododdíly ...) ... se označuje (označují) jako pododdíl ... (pododdíly ...)“.“;
- h) „V § ... se vkládá nový odstavec 1 (nové odstavce 1 a 2 /1 až .../), který /které/ (včetně poznámky /poznámek/ pod čarou č. ...) zní (znějí):“; v závěru bodu novely se na samostatném řádku bez uvozovek uvede věta „Dosavadní odstavce 1 až ... se označují jako odstavce 2 až ...“;
- i) „V § ... se za odstavec ... vkládá (vkládají) nový odstavec ... (nové odstavce ... a /až/...), který (které) (včetně poznámky /poznámek/ pod čarou č. ...) zní (znějí):“; v závěru bodu novely se na samostatném řádku bez uvozovek uvede věta „Dosavadní odstavec (odstavce) ... se označuje (označují) jako odstavec (odstavce) ...“;
- j) „V § ... odst. ... se vkládá nové písmeno a) (se vkládají nová písmena a) a b) /a) až .../), které (která) (včetně poznámky /poznámek/ pod čarou č. ...) zní (znějí):“; v závěru bodu novely se na samostatném řádku bez uvozovek uvede věta „Dosavadní písmena ...a (až) ... se označují jako písmena ...a (až) ...“;
- k) „V § ... odst. ... se za písmeno ... vkládá (vkládají) nové (nová) písmeno ... (písmena ... a ... /... až .../), které (která) (včetně poznámky /poznámek/ pod čarou č. ...) zní (znějí):“; v závěru bodu novely se na samostatném řádku bez uvozovek uvede věta „Dosavadní písmeno ... (písmena ... a ... /... až .../) se označuje (označují) jako písmeno ... (písmena ... a ... /... až .../).“;
- l) „V § ... odst. ... se vkládá (vkládají) písmeno (písmena) ..., které (která) zní (znějí):“ nebo „V § ... odst. ... se na konci písmene ... tečka (středník) nahrazuje čárkou a vkládá (vkládají) se písmeno (písmena) ..., které (která) zní (znějí):“;
- m) „V § ... odst. ... písm. ... se vkládá nový bod 1 (nové body ... a ... /... až .../), který (které) (včetně poznámky /poznámek/ pod čarou č. ...) zní (znějí):“; v závěru bodu novely se na samostatném řádku bez uvozovek uvede věta „Dosavadní body 1 a 2 (1 až ...) se označují jako body 2 a 3 (2 až ...)“.“;
- n) „V § ... odst. ... písm. ... se za bod ... vkládá (vkládají) nový (nové) bod ... (body ... a ... /... až .../), který (které) (včetně poznámky /poznámek/ pod čarou č. ...) zní (znějí):“; v závěru bodu novely se na samostatném řádku bez uvozovek uvede věta „Dosavadní bod ... (body ... a ... /... až .../) se označuje (označují) jako bod ... (body ... a ... /... až .../).“.

(3) Doplnuje-li se na konci paragrafu o další nový odstavec, nový odstavec do paragrafu, který není členěn na odstavce, doplňují-li se dosavadní odstavce o další nový pododstavec či dosavadní pododstavec o další nový bod, nebo doplňují-li se dosavadní odstavce či dosavadní pododstavce, které nejsou členěny na pododstavce či body, o nové pododstavce či body, anebo doplňují-li se do paragrafu, který není členěn na odstavce, ale přímo na pododstavce, nové pododstavce, vyjádří se to slovy „se doplňuje“.

(4) V případech podle odstavce 3 úvodní část textu bodu novely zní:

- a) „V § ... se doplňuje (doplňují) odstavec ... (odstavce ... a ... /... až .../), který (které) (včetně poznámky /poznámek/ pod čarou č. ...) zní (znějí):“;
- b) „V § ... se na konci odstavce ... tečka nahrazuje čárkou (středníkem/slovem „, nebo“/„a“) a doplňuje (doplňují) se písmeno ... (písmena ... a ... /... až .../), které (která) (včetně poznámky /poznámek/ pod čarou č. ...) zní (znějí):“;

- c) „V § ... odst. ... se na konci písmene ... tečka zrušuje (tečka nahrazuje čárkou /středníkem) a doplňuje se bod ... (body ... a .../... až ..., který (které) (včetně poznámky /poznámek/ pod čarou č. ...) zní (znějí):“,
- d) doplňuje-li se za dosavadní text paragrafu, který není členěn na odstavce, nový odstavec či odstavce
„V § ... se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje (doplňují) se odstavec ... (odstavce ... a ... /... až .../), který (které) (včetně poznámky /poznámek/ pod čarou č. ...) zní (znějí):“,
- e) „V § ... odst. ... písm. ... se na konci bodu ... tečka nahrazuje čárkou (středníkem /slovem „nebo“ / „a“) a doplňuje (doplňují) se bod ... (body ... a ... / ... až .../), který (které) (včetně poznámky /poznámek/ pod čarou č. ...) zní (znějí):“,
- f) „V § ... se na konci písmene ... tečka nahrazuje čárkou a doplňuje (doplňují) se písmeno (písmena) ... až ..., které (která) (včetně poznámky /poznámek/ pod čarou ...) zní (znějí):“.

(5) Doplňuje-li se

- a) nová věta nebo její část či jednotlivé slovo na začátek textu paragrafu, který není členěn na odstavce, nebo na začátek textu odstavce, pododstavce nebo bodu,
b) nová věta či její část nebo jednotlivé slovo uvnitř textu paragrafu, který není členěn na odstavce, nebo uvnitř textu odstavce, pododstavce nebo bodu,
vyjádří se to slovy „se vkládá“.

(6) V případech podle odstavce 5 text bodu novely, nebo jeho úvodní část zní:

- a) „V § ... se na začátek vkládá (vkládají) věta (věty) „.....“.“,
b) „V § ... se na začátek odstavce ... vkládá (vkládají) věta (věty) „.....“.“,
c) „V § ... odst. ... se na začátek písmene ... vkládá (vkládají) slovo (slova) „ ...“.“,
d) „V § ... odst. ... se za slovo (slova) „ ... “ vkládá (vkládají) slovo (slova) „ ... “.“,
e) „V § ... odst. ... písm. ... se za slovo (slova) „ ...“ vkládá (vkládají) slovo (slova) „ ... “.“,
f) „V § ... odst. ... písm. ... bodě ... se za slovo (slova) „ ...“ vkládá (vkládají) slovo (slova) „ ... “.“,
g) doplňuje-li se část textu v úvodní části ustanovení paragrafu, odstavce nebo pododstavce „V § ... (odst. ... písm. ...) úvodní části ustanovení se za slovo (slova) „...“ vkládá (vkládají) slovo (slova) „...“.“,
h) doplňuje-li se v odstavci, který je členěn na pododstavce a zakončen ustanovením, které je společné pro pododstavce, do tohoto společného ustanovení část textu „V § ... odst. ... závěrečné části ustanovení se za slovo (slova) „...“ vkládá (vkládají) slovo (slova) „...“.“,
i) „V § ... se za větu první (druhou, třetí ...) vkládá (vkládají) věta (věty) „.....“.“,
j) „V § ... odst. ... se za větu první (druhou, třetí ...) vkládá (vkládají) věta (věty) „.....“.“.

Má-li být vložena poznámka pod čarou, v závěru bodu novely se na samostatném řádku uvede tento text: „Poznámka pod čarou č. ... zní:“.

(7) Doplňuje-li se nová věta či její část nebo jednotlivá slova na konci textu paragrafu, který není členěn na odstavce, na konci textu odstavce, pododstavce, bodu nebo věty, vyjádří se to slovy „se doplňuje“.

(8) V případech podle odstavce 7 text bodu novely například zní:

- a) „Na konci § ... se doplňuje (doplňují) věta (věty) „...“.“,
b) „V § ... se na konci odstavce ... doplňuje (doplňují) věta (věty) „.....“.“,
c) „Na konci textu § ... se doplňuje (doplňují) slovo (slova) „ ...“.“,

- d) „V § ... se na konci textu odstavce ... doplňuje (doplňují) slovo (slova) „...““;
 e) „V § ... odst. ... se na konci textu písmene ... doplňuje (doplňují) slovo (slova) „...““;
 f) „V § ... odst. ... písm. ... se na konci textu bodu ... doplňuje (doplňují) slovo (slova) „...““;
 g) „V § ... odst. ... se na konci textu věty druhé doplňují slova „...““.

Má-li být vložena poznámka pod čarou, v závěru bodu novely se na samostatném řádku uvede text: „Poznámka pod čarou č. ... zní:“.

(9) Obrat „na konci textu“, uvedený v odstavci 8 písm. c) až g), vyjadřuje, že určitá slova se doplňují před znaménko (tečku, čárku, středník), kterým je ukončen paragraf, odstavec, popřípadě pododstavec nebo bod; znamená to, že uvedeným obratem se znaménko fakticky posunuje a nepoužívá se tak například obrat „se tečka zrušuje a doplňují se slova „...““. Má-li být před doplňovaná slova vložena čárka nebo středník, vloží se toto znaménko za uvozovky před doplňovaná slova a nepoužije se tedy například obrat „se vkládá čárka a slova „...““; obdobně to platí o případech podle odstavce 6 písm. c) až h) s tím, že příslušné znaménko lze vložit i za doplňovaná slova před uvozovky, například „se doplňují slova „; ...““, nebo „se vkládají slova „, ...,““; obdobně to platí rovněž při zrušování nebo nahrazování slov.

(10) V úvodní části textu bodu novely a v textu „Poznámka pod čarou č. ... zní:“ se za číselným označením poznámek pod čarou závorky neuvádějí.

(11) U novely ústavního zákona platí odstavce 1 až 10 obdobně s tím, že místo paragrafové značky se použije zkratka „čl.“.

Čl. 59

Text bodů novely při změně nebo zrušení přílohy k právnímu předpisu

(1) Pokud se mění nebo zrušuje příloha k právnímu předpisu, uvede se to v samostatném bodu (bodech) novely v závěru článku I nebo v závěru paragrafu uvedeného pod nadpisem té části zákona, která obsahuje novelu (čl. 28 odst. 6 a 7). Doplnuje-li se právní předpis o další přílohu, uvede se text této přílohy v rámci bodu novely.

(2) Text bodu novely podle odstavce 1 například zní:

- a) „V příloze (V příloze č. ...) se slova „...“ nahrazují slovy „...“ („se text „...“ nahrazuje textem „...“ nebo „se bod ... nahrazuje bodem ..., který zní:““);
 b) „Příloha č. ... zní:“, nahrazuje-li se dosavadní příloha novou přílohou,
 c) „Dosavadní příloha se označuje jako příloha č. 1 a doplňuje se příloha č. ..., která zní:“.

Čl. 60

Zmocnění k vyhlášení úplného znění právního předpisu

(1) Zmocnění k vyhlášení úplného znění zákona ve Sbírce zákonů například zní:

- a) pokud nebyl zákon dosud novelizován

„Předseda vlády se zmocňuje, aby ve Sbírce zákonů vyhlásil úplné znění zákona č. ..../.... Sb., o ....., jak vyplývá ze změn provedených tímto zákonem.“,

b) pokud byl zákon již novelizován

„Předseda vlády se zmocňuje, aby ve Sbírce zákonů vyhlásil úplné znění zákona č. ..../.... Sb., o ....., jak vyplývá ze zákonů a z nálezu (nálezu) Ústavního soudu jej měnících“ (nebo „jak vyplývá z pozdějších zákonů“).

(2) Pokud byla zákonná úprava jiných věcí, než je novela, obsažena v části první zákona a v dalších částech zákona byly obsaženy novely zákonů (čl. 28 odst. 6), do zmocnění podle odstavce 1 písm. a) nebo b) se v názvu zákona uvede jen ta část názvu novelizovaného zákona, která se k novelizované části první, jejíž obsah má být v úplném znění vyhlášen, vztahuje. V případě, že dojde na základě novely ke změně názvu zákona, jehož úplné znění má být vyhlášeno, musí zmocnění obsahovat nový název zákona.

(3) Má-li novela zákona rozdělena nabytí účinnosti jednotlivých bodů do více termínů, lze ve vztahu k těmto termínům, popřípadě k poslednímu z nich, ve zmocnění navrhnout termín, popřípadě termíny, které vyjádří, v jaké podobě bude úplné znění zákona, vyjadřující právně účinný obsah zákona, vyhlášeno. Zmocnění k vyhlášení úplného znění zákona ve Sbírce zákonů v tomto případě například zní: „Předseda vlády se zmocňuje, aby ve Sbírce zákonů postupně vyhlásil úplné znění zákona č. .../... Sb., o ....., ve znění účinném k ..., k ... a k ...“.

(4) Úplné znění nařízení vlády nebo vyhlášky se ve Sbírce zákonů nevyhlašuje. Stane-li se nařízení vlády nebo vyhláška na základě novel nepřehledná, je třeba vydat nové nařízení vlády nebo novou vyhlášku.

Hlava VI

Druhy a používání citací v právních předpisech

Čl. 61

Úplná citace právního předpisu

(1) Úplná citace právního předpisu obsahuje označení druhu právního předpisu, pořadové číslo, pod kterým byl vyhlášen ve Sbírce zákonů, rok vydání, zkratku „Sb.“ a uvedení názvu právního předpisu, například „Zákon č. 1/1991 Sb., o zaměstnanosti“. Za názvem právního předpisu, na který navazuje další text, se vkládá čárka.

(2) Při úplné citaci se pro označení druhu právního předpisu používají slova „zákon“, „nařízení vlády“, u nařízení vydaných do 31. prosince 1968 „vládní nařízení“, nebo „vyhláška“ a tato slova se nezkracují. Orgán, který zákon nebo vyhlášku vydal, se při jejich citaci neuvádí; u nařízení vlády se neuvádí bližší označení vlády například připojením slov „České republiky“. Při úplné citaci zákonného opatření Senátu se uvede „Zákonné opatření Senátu č. .../... Sb., o (kterým se) ...“.

(3) Úplná citace se použije:

a) v úvodní větě novely zákona,

b) v úvodní větě prováděcího právního předpisu,

- c) při první citaci v textu právního předpisu, jde-li o citaci jiného právního předpisu, než který je citován v úvodní větě; to platí i v případě, kdy je tento právní předpis citován v poznámce pod čarou.

Čl. 62

Zkrácená citace právního předpisu

(1) Zkrácená citace obsahuje označení druhu právního předpisu, pořadové číslo, pod kterým byl vyhlášen ve Sbírce zákonů, rok vydání a zkratku „Sb.“, například „Vyhláška č. 31/1993 Sb.“. Název právního předpisu se při jeho zkrácené citaci neuvádí.

(2) Zkrácená citace se použije při druhé a další citaci právního předpisu v textu právního předpisu, v poznámce pod čarou a lze jí použít při první i další citaci v jeho přílohách.

Čl. 63

Slovní citace právního předpisu

(1) Slovní citace právního předpisu obsahuje název nebo zkrácený název právního předpisu (čl. 30 odst. 1), například „zákon o konkursu a vyrovnání“, „rozpočtová pravidla republiky“.

(2) Slovní citaci právního předpisu lze použít teprve tehdy, byla-li předtím použita jeho úplná citace. Slovní citaci zákoníků a jiných obecně známých právních předpisů (například občanský zákoník, zákoník práce, trestní zákon, celní sazebník) lze použít i bez jejich předchozí úplné citace.

(3) Není-li zkrácený název obecně známý, použije se při slovní citaci nejdříve název právního předpisu včetně jeho zkráceného názvu a v dalším textu lze použít již jen zkrácený název.

Citace novelizovaného právního předpisu

Čl. 64

(1) Cituje-li se právní předpis, popřípadě jeho jednotlivé ustanovení, které bylo změněno pozdějším právním předpisem, popřípadě nálezem Ústavního soudu, je nutno tuto skutečnost vyjádřit například takto: „Zákon (nařízení vlády, vyhláška) č. .../... Sb., ve znění zákona č. .../... Sb. a nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. .../... Sb.“.

(2) Cituje-li se právní předpis, který byl novelizován několikrát, bez uvedení jeho jednotlivého ustanovení, a nepoužije-li se pro něj slovní citace, lze odkázat na jeho novelu obratem „, ve znění pozdějších předpisů“. Zároveň je třeba zajistit, aby alespoň na jednom místě byly uvedeny všechny změny citovaného právního předpisu; to neplatí o poznámce pod čarou, ve které lze použít obrat „ve znění pozdějších předpisů“ i při první citaci právního předpisu novelizovaného více než jednou novelou.

Čl. 65

(1) Byla-li novelami změněna jen některá ustanovení původního právního předpisu, cituje se při uvedení ustanovení, jež zůstalo novelizací nedotčeno, jen původní právní předpis.

(2) Cituje-li se jednotlivé ustanovení právního předpisu, který byl novelizován několikrát, uvedou se kromě původního právního předpisu jen ty novely, kterými bylo toto ustanovení novelizováno a v jejichž znění je citované ustanovení platné v době citace.

(3) V případech podle odstavců 1 a 2 neplatí čl. 64 odst. 2 věta poslední.

Čl. 66

Cituje-li se právní předpis, který byl vyhlášen v úplném znění, připojí se za citaci tohoto předpisu odkaz na úplné znění, uvedené v závorkách, například „(úplné znění vyhlášeno pod č. 126/1994 Sb.)“. Postupu podle věty první nelze použít, jestliže byl právní předpis po vyhlášení úplného znění znovu novelizován.

Citace v prováděcím právním předpisu

Čl. 67

V textu prováděcího právního předpisu stačí zpravidla prováděný právní předpis citovat jen výrazem označujícím druh tohoto předpisu, například „zákon“. V těchto případech se k úplné citaci zákona v úvodní větě prováděcího právního předpisu připojí v závorce zkratka: „(dále jen „zákon“)“. Jestliže je pro právní předpis obvyklá slovní citace, je možno použít i této citace.

**Citace cizích právních předpisů
a mezinárodních smluv**

Čl. 68

(1) Citaci zahraničních právních předpisů nelze použít, s výjimkou citace předpisů Evropské unie, uveřejněných v Úředním věstníku Evropské unie. Mezinárodní smlouvy lze citovat pouze v případě, že byly vyhlášeny ve Sbírce zákonů, ve Sbírce mezinárodních smluv nebo uveřejněny v Úředním věstníku Evropské unie; pokud byla mezinárodní smlouva vyhlášena ve Sbírce mezinárodních smluv i uveřejněna v Úředním věstníku Evropské unie, cituje se tak, jak je uvedena v Úředním věstníku Evropské unie.

(2) Pro citaci přímo použitelného předpisu Evropské unie a směrnice Evropské unie, nebo jejich ustanovení platí přiměřeně čl. 61 až 67, 69 až 74.

Citace paragrafu (článku)

Čl. 69

(1) Při citaci paragrafu (článku) za současného uvedení jeho pořadového čísla se užívá zkratky „§“ (pro článek zkratky „čl.“). Uvádí-li se paragraf (článek) bez příslušného pořadového čísla, je třeba slovo „paragraf“ („článek“) pokaždé vypsát. Jestliže má věta začít uvedením paragrafu (článku), použije se vyjádření: „Ustanovení § 8 ...“, popřípadě „Ustanovení čl. 7 ...“.

(2) Při citaci je vždy nutno vypsát konkrétní ustanovení včetně ustanovení konkrétní věty, například „podle odstavce 3 věty druhé“. Citaci například „podle předchozího odstavce“, „podle předchozí věty“ a podobně nelze použít.

(3) Při citaci bodů pododstavce, paragrafu (článku) nebo pro citaci bodů odstavce se užije nezkrácený výraz „bod“.

Čl. 70

(1) Při souborné citaci několika paragrafů (článků) bez odstavců nebo bez dalších pododstavců se vloží před příslušné číslo jednoduchá paragrafová značka (označení článku), například „§ 13 až 24“, „čl. 8 až 12“.

(2) Paragrafovou značku (označení článku) je nutno opakovat při citaci několika paragrafů (článků) s jedním nebo více odstavci, například „podle § 4 odst. 2 a § 7 až 11“, „podle čl. 2 odst. 4 a čl. 5 odst. 3 písm. c)“.

(3) Označení „§§“ pro citaci více paragrafů nelze použít.

Citace odstavce

Čl. 71

Cituje-li se odstavec spolu s označením „§“, popřípadě „čl.“, označuje se zkratkou „odst.“. V ostatních případech se slovo „odstavec“ vždy plně vypíše; to platí obdobně pro citaci písmen, například „§ 8 odst. 5“, „odstavec 4 písm. b)“.

Citace pododstavce a bodu

Čl. 72

Pro pododstavce paragrafu (článku) nebo odstavce se při jejich citaci v souvislosti s paragrafem (článkem) nebo odstavcem, jehož jsou součástí, užije zkratky „písm.“. Bod se cituje například takto: „V § 3 odst. 2 písm. a) bodě 4“.

Citace jednotlivých vět

Čl. 73

(1) Jestliže je výjimečně třeba odkázat na jednotlivé věty, považují se při počítání za samostatné věty pouze ty, které jsou od sebe odděleny tečkou. Je-li věta rozdělena středníkem, je nutno užít pro větší přehlednost označení „část věty před středníkem“ nebo „část věty za středníkem“.

(2) Při citaci věty se použije vždy slovního označení, například „věta třetí“, a to vždy v příslušném pádu, například „podle § 4 věty třetí“.

Citace čísel

Čl. 74

(1) Při citaci čísla v souvislosti s odstavcem nebo paragrafem, popřípadě článkem, se nepoužije ani závorek ani teček. Rovněž se nekládá čárka mezi číslo paragrafu a následující citaci odstavce, písmene a podobně, například „podle § 2 odst. 3 písm. b) bodu 4 zákona č. .../1998 Sb.“.

(2) Při citaci více odstavců nebo více písmen téhož paragrafu se vkládá čárka mezi čísla odstavců a mezi písmena, například „podle § 3 odst. 2, 3 a § 3 odst. 5 písm. c), e) až g)“.

Užívání zkratk

Čl. 75

Pro úřední sbírky právních předpisů se užívá těchto zkratk:

- a) pro Sbírku zákonů zkratka „Sb.“,
- b) pro Sbírku mezinárodních smluv zkratka „Sb. m. s.“,
- c) pro Úřední list zkratka „Ú. l.“,
- d) pro Ústřední věstník České socialistické republiky zkratka „Ú. v. ČSR“,
- e) pro Ústřední věstník České republiky zkratka „Ú. v. ČR“.

ČÁST OSMÁ ZMOCŇOVACÍ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Čl. 76

Předseda Legislativní rady může na návrh člena vlády nebo vedoucího jiného ústředního orgánu státní správy výjimečně pro jednotlivé případy změnit lhůty stanovené těmito legislativními pravidly nebo omezit okruh připomínkových míst anebo stanovit, že se připomínkové řízení neprovede. Návrh právního předpisu se i v případě, že se připomínkové řízení neprovede, zasílá v elektronické podobě ke stanovisku odboru kompatibility a na vědomí odboru vládní legislativy.

Čl. 77

Tato legislativní pravidla nabývají účinnosti dnem 1. května 1998.

* * *

V l á d n í   n á v r h

ZÁKON

ze dne 1998,
o (kterým se mění) .....

.
.
.
.
.

Důvodová zpráva 1)

.
.
.

V Praze dne 1998 2)

předseda vlády

ministr ... 3)

(vlastnoruční podpis)

- 1) Číslování stránek důvodové zprávy navazuje na číslování stránek vládního návrhu zákona.
- 2) Uvede se datum schůze vlády, na níž byl návrh zákona vládou schválen.
- 3) Podepisuje-li návrh zákona vedoucí jiného ústředního orgánu státní správy, uvede se jeho funkce spolu s názvem orgánu, v jehož čele je. Jméno předsedy vlády, ministra či vedoucího jiného ústředního orgánu státní správy se strojem nevypisuje.

NAŘÍZENÍ VLÁDY

ze dne 1998 1)
o (kterým se mění) ...

.
. .
. .
. .
. .
. .
. .

předseda vlády

ministr ... 2)
(vlastnoruční podpis)

1) Uvede se datum schůze vlády, na níž bylo nařízení vlády vládou schváleno.

2) Jméno předsedy vlády a ministra se strojem nevypisuje.

VYHLÁŠKAze .... dne 1998 ¹⁾

o (kterou se) ...

.
.
.
.
.
.
.
.ministr (vedoucí jiného ústředního orgánu státní správy) ... ²⁾

(vlastnoruční podpis)

1) Uvede se den, v němž je vyhláška podepsána.

2) Uvede se funkce; jméno ministra (vedoucího jiného ústředního orgánu státní správy) se strojem nevypisuje. Je-li v souladu se zákonným zmocněním vydávána „společná“ vyhláška, podepisují ji všichni ministři (vedoucí jiného ústředního orgánu státní správy), kteří jsou v čele orgánů, jež jsou zmocněny vyhláškou vydat. Ministři (vedoucí jiných ústředních orgánů státní správy), kteří jsou v čele orgánů, s nimiž má být vyhláška vydána „v dohodě“ nebo „po projednání“, vyhlášku nepodepisují.

PŘEDSEDA VLÁDY**vyhlašuje**

úplné znění zákona č. .../... Sb.,

o ....., jak vyplývá ze změn provedených zákonem č. .../... Sb., zákonem
č. .../... Sb. a zákonem č. .../... Sb.

Z Á K O N

o .....

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

.
.
.
.
.

§ ...

Účinnost¹⁾**V A R I A N T A I**

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2000.

V A R I A N T A II

Tento zákon nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení (1. února 2000).²⁾

V A R I A N T A III

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2000, s výjimkou ustanovení
§ ..., která nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2001.³⁾

Zákon č. .../... Sb. nabyt účinnosti dnem .....

Zákon č. .../... Sb. nabyt účinnosti dnem vyhlášení (... ledna ...).

Zákon č. .../... Sb. nabyt účinnosti dnem ....., s výjimkou čl. I bodů ..., které nabývají účinnosti dnem ... .⁴⁾

předseda vlády⁵⁾

(vlastnoruční podpis)

- 1) Je-li k zákonu, jehož úplné znění má být vyhlášeno, připojena v samostatné části novela jiného zákona a den nabytí účinnosti zákona je proto uveden v poslední části zákona, uvede se do úplného znění zákona text paragrafu, v němž je účinnost stanovena, a pod tento paragraf se pro účely úplného znění zákona vždy uvede nadpis „Účinnost“; v tomto případě se v úplném znění zákona uvede u toho ustanovení zákona, který obsahoval novelu jiného zákona, pouze číselné označení paragrafu a slova „Tímto ustanovením byl novelizován jiný zákon.“ a je-li takových ustanovení více, uvede se číselné označení paragrafů (§ ... až § ...) a pod ně slova „Těmito ustanoveními byly novelizovány jiné zákony.“
- 2) Je-li den nabytí účinnosti zákona stanoven obratem „dnem vyhlášení“ (anebo např. „prvním dnem třetího měsíce následujícího po jeho vyhlášení“), uvede se na konci ustanovení paragrafu o nabytí účinnosti zákona do závorky den, v němž zákon nabyt účinnosti.
- 3) Tzv. dělená účinnost se zapracuje v této části úplného znění zákona jen v případě, že je takto stanovena v základním zákoně, tj. před jeho novelizací.
- 4) Uvedou se pořadová čísla, pod kterými byly vyhlášeny novely zákona, jehož úplné znění má být vyhlášeno, rok jejich vydání, zkratka „Sb.“ a dny, v nichž tyto novely nabyly účinnosti, a případně se vyjádří tzv. dělená účinnost v té podobě, v jaké je vyjádřena v příslušné novele zákona.
- 5) Jméno předsedy vlády se strojem nevypisuje.

**Způsob prokazování slučitelnosti navrhovaných zákonů s právem Evropských
společenství (ES) a postup při předběžných konzultacích o návrzích zákonů
s výborem pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny Parlamentu
České republiky**

I.

Úvodní ustanovení

Postup podle této přílohy se týká návrhů zákonů, jimiž je zajišťováno promítnutí (transpozice) směrnic ES do právního řádu České republiky, nebo přizpůsobení (adaptace) právního řádu České republiky ustanovením zakládacích smluv a nařízením ES.

II.

Způsob prokazování slučitelnosti navrhovaných zákonů s právem ES

1. V textu každého návrhu zákona podle části I se vyznačí ta ustanovení, jimiž je zajišťována transpozice nebo adaptace, a to jejich podtržením, a pod tato ustanovení se na levé straně uvede identifikační číslo (CELEX) příslušného předpisu ES.
2. Součástí každého materiálu, který obsahuje návrh zákona podle části I je tam, kde je to možné, i rozdílová tabulka, která obsahuje na jedné straně buď úplné znění ustanovení navrženého zákona nebo charakteristiku obsahu tohoto ustanovení, a na druhé straně tomu odpovídající úplné znění normativního ustanovení předpisu ES nebo charakteristiku jeho obsahu, vypracované podle vzoru připojeného k této příloze. V závěru tabulky se uvádí úplný výčet předpisů ES, které se navrženého zákona týkají, s uvedením jejich identifikačního čísla (CELEX) a názvu přeloženého do českého jazyka.
3. Text návrhu zákona se způsobem podle bodu 1 vyznačí a rozdílová tabulka se způsobem podle bodu 2 vypracuje nejpozději v materiálu, který jeho zpracovatel

předkládá do připomínkového řízení. Tyto náležitosti má i materiál, v němž je předkládán návrh zákona podle části I vlády, a materiál, kterým se předkládá vládní návrh takového zákona Poslanecké sněmovně Parlamentu. Změna (aktualizace) těchto náležitostí se provádí na základě výsledků připomínkového řízení, tj. před předložením návrhu zákona vládě, a na základě výsledků projednání návrhu zákona vládou, tj. při vypracování čistopisu vládního návrhu zákona.

III.

Postup při předběžných konzultacích o návrzích zákonů s výborem pro evropskou integraci Poslanecké sněmovny Parlamentu

1. Předkladatel zašle materiál, v němž je návrh zákona podle části I obsažen, upravený o výsledky připomínkového řízení, předsedovi výboru pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny Parlamentu (dále jen „výbor“) a dohodne s ním termín konzultace tohoto materiálu. Je-li zpracovatelem materiálu jiný ústřední orgán státní správy, který není zároveň jeho předkladatelem vlády, postupuje předkladatel v součinnosti s ním.
2. O výsledku konzultace podle bodu 1 se pořídí záznam, který zpravidla obsahuje závěrečná doporučení výboru, podepsaný oběma nebo alespoň jednou z jednajících stran. Vyjádří-li předseda výboru při postupu podle bodu 1 stanovisko, že výbor na konzultaci v daném konkrétním případě netrvá, pořídí zástupce předkladatele o tom s předsedou výboru rovněž záznam. Uvedené záznamy jsou součástí materiálu, v němž je předkládán návrh zákona podle části I vlády.
3. Bez záznamu podle bodu 2 nelze materiál s příslušným návrhem zákona předložit k příslušnému jednání schůze vlády, nestanoví-li předseda vlády jinak.

Rozdílová tabulka návrhu předpisu ČR s legislativou ES

Navrhovaný právní předpis (resp. jiný právní předpis)		Odpovídající předpis ES		
Ustanovení (část, §, odst., písm., apod.)	Obsah	Celex č.	Ustanovení (čl., odst., písm., bod., apod.)	Obsah

Číslo předpisu ES (kód celex)	Název předpisu ES

OBSAH

	Strana
ČÁST PRVNÍ	
ÚVODNÍ USTANOVENÍ	
Čl. 1	
Předmět úpravy	1
Čl. 2 - 2a	
Obecné požadavky na tvorbu právních předpisů	1 – 2
 ČÁST DRUHÁ	
PŘÍPRAVA NÁVRHU ZÁKONA	
Hlava I	
Věcný záměr zákona (čl. 3 až 7)	3 - 8
Hlava II	
Návrh zákona (čl. 8 až 12)	8 - 13
 ČÁST TŘETÍ	
VYPRACOVÁNÍ PROVÁDĚCÍCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ	
Hlava I	
Nařízení vlády (čl. 13 až 15)	14 - 16
Hlava II	
Vyhláška (čl. 16)	16 - 19
 ČÁST ČTVRTÁ	
PŘÍPRAVA PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ VE ZVLÁŠTNÍCH PŘÍPÁDECH	
(čl. 17 až 19)	19 - 20
 ČÁST PÁTÁ	
PŘÍPRAVA STANOVISKA VLÁDY K NÁVRHŮM ZÁKONŮ, JEJICHŽ PŘEDKLADATELEM NENÍ VLÁDA (čl. 20)	
	20
 ČÁST ŠESTÁ	
LEGISLATIVNÍ ORGÁNY	<i>(zrušena)</i>
 ČÁST SEDMÁ	
LEGISLATIVNĚ TECHNICKÉ POŽADAVKY	

Hlava I

Členění právního předpisu

Čl. 25

**Členění právního předpisu, s výjimkou novely,
na části, hlavy, díly, oddíly a jejich označování** 21

Čl. 26

**Členění právního předpisu, s výjimkou ústavního zákona a novely,
na paragrafy, odstavce, pododstavce, body a jejich označování** . . . . . 21 - 22

Čl. 27

Členění ústavního zákona 22

Čl. 28

Členění novely 23

Čl. 29

Příloha k právnímu předpisu 24

Hlava II

Nadpisy v právních předpisech

Čl. 30

Základní ustanovení . . . . . 24 - 25

Čl. 31

Nadpis zákona . . . . . 25 - 27

Čl. 32

Nadpis nařízení vlády 27

Čl. 33

Nadpis vyhlášky 27

Čl. 34

**Nadpisy částí zákona, který obsahuje kromě novely i úpravu
jiných věcí nebo obsahuje pouze novely jiných zákonů** 28

Čl. 35

Nadpis přílohy k právnímu předpisu 28

Hlava III

Úvodní věty v právních předpisech

Čl. 36

Úvodní věta zákona . . . . . 28 - 29

Čl. 37

Úvodní věta nařízení vlády 29

Čl. 38	
Úvodní věta vyhlášky	29
Hlava IV	
Některé požadavky na obsah právního předpisu	
Čl. 39	
Základní ustanovení	29 - 30
Čl. 40	
Terminologie v právním předpisu	30 - 31
Čl. 41	
Použití slov „obdobně“ a „přiměřeně“	31
Čl. 42	
Vyjádření variant	31
Čl. 43	
Vyjádření číslovek a peněžních částek	31
Čl. 44	
Legislativní zkratka	32
Čl. 45	
Odkaz v právním předpisu	32 - 33
Čl. 46	
Přejímání ustanovení jiného právního předpisu	33
Čl. 47	
Poznámka pod čarou	33
Čl. 48	
Úvodní ustanovení právního předpisu	34 - 35
Čl. 49	
Zákonné zmocnění k vydání prováděcího právního předpisu	35 - 36
Čl. 50	
Zmocnění k povolování výjimek ze zákona	36
Čl. 51	
Přechodné ustanovení právního předpisu	36
Čl. 52	
Zrušovací ustanovení právního předpisu	37
Čl. 53	
Ustanovení o nabytí účinnosti nebo pozbytí platnosti	

právního předpisu	37 - 38
Hlava V	
Některé požadavky na obsah novely právního předpisu	
Čl. 54	
Základní ustanovení	38 - 40
Čl. 55	
Obsah článku I novely nebo paragrafu uvedeného pod nadpisem té části zákona, která obsahuje novelu	40 - 41
Čl. 56	
Text bodů novely při zrušení ustanovení nebo části ustanovení právního předpisu bez náhrady	41 - 43
Čl. 57	
Text bodů novely při nahrazení ustanovení nebo části ustanovení právního předpisu jiným ustanovením nebo jeho částí	43 - 44
Čl. 58	
Text bodů novely při doplnění právního předpisu o další ustanovení nebo jeho část	44 - 47
Čl. 59	
Text bodů novely při změně nebo zrušení přílohy k právnímu předpisu	47
Čl. 60	
Zmocnění k vyhlášení úplného znění právního předpisu	47 - 48
Hlava VI	
Druhy a používání citací v právních předpisech	
Čl. 61	
Úplná citace právního předpisu	48 - 49
Čl. 62	
Zkrácená citace právního předpisu	49
Čl. 63	
Slovní citace právního předpisu	49
Čl. 64 - 66	
Citace novelizovaného právního předpisu	49 - 50
Čl. 67	
Citace v prováděcím právním předpisu	50
Čl. 68	
Citace cizích právních předpisů a mezinárodních smluv	50
Čl. 69 - 70	
Citace paragrafu (článku)	51

Čl. 71		
Citace odstavce	. . . . .	51
Čl. 72		
Citace pododstavce a bodu	. . . . .	51
Čl. 73		
Citace jednotlivých vět	. . . . .	52
Čl. 74		
Citace čísel	. . . . .	52
Čl. 75		
Užívání zkratk	. . . . .	52
ČÁST OSMÁ		
ZMOCŇOVACÍ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ (čl. 76 a 77)	. . . . .	52 - 53
Příloha č. 1	. . . . .	55
Příloha č. 2	. . . . .	57
Příloha č. 3	. . . . .	59
Příloha č. 4	. . . . .	61 - 62
Příloha č. 5	. . . . .	63 - 65
OBSAH	. . . . .	67 - 71